N°. 260. A°. 1861.

DONDERDAG 31 OCTOBER.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cent. voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

EEN VERGETEN HOEK.

Er is een tijd geweest, dat aan de Nederlandsche bezittingen ter Kust van Guinea veel drukte en vertier heerschte, zoowel door een levendigen handel in ivoor, stofgoud en palmolie, als door den op groote schaal plaats hebbenden uitvoer van slaven. In de vorige eeuw, vooral tegen het einde daarvan, toen de onafhankelijkheid des Lands haren ondergang begon te naderen, nam de voorspoed der West-Afrikaansche nederzettingen gaandeweg af, en toen ook de slavenhandel, die, om de winsten welke hij afwierp, een prikkel was gebleven voor de ondernemingszucht van landgenooten en vreemden, ophield een geoorloofd bedrijf te zijn, was weldra het laatste spoor van vroegere welvaart uitgewischt. Sedert hebben zij voor Nederland hare commerciële beteekenis verloren. Zondert men den handel, die door een enkel huis op de Kust gedreven wordt, daarvan uit, zoo is het aandeel, dat zij heeft in onze jaarlijksche handelsbeweging van uiterst geringe beteekenis. Nederland slaat zijne oogen met billijken trots en vooringenomenheid op de rijke, heerlijke streken, die het in den Indischen Archipel bezit; het bekommert zich over de toekomst der West-Indische kolonien, voor welke de slaven-emancipatie een tijdperk vol moeijelijkheden en gevaren dreigt te zullen openen; — maar hoe weinigen zijn er, die hunne aandacht schenken aan de bezittingen ter Kuste van Guinea. Hoogstens weet men, dat daar van eenige forten, op een ongezonden bodem, onder eene verschroeijende zonnehitte, de Hollandsche vlag waait; dat zij te weinig opleveren om in eigene behoeften te kunnen voorzien, en daarom ieder jaar eene subsidie behoeven uit de Indische kas, — doch heel veel verder reikt bij de meesten de kennis van die oorden niet. Het is dan ook zeker niet ten onregte, dat wij de Guineesche Kust een vergeten hoek noemen.

Zal zij dit blijven? Wij weten het niet, want moet men aan den eenen kant bekennen, dat op het tegenwoordig oogenblik de waarschijnlijkheid er niet voor pleit dat de geïsoleerde staat, waarin zij zich bevindt, spoedig een einde zal hebben, zoo moet men aan den anderen kant nooit de mogelijkheid uit het oog verliezen, dat er omstandigheden kunnen geboren worden, die in vervolg van tijd den handel derwaarts kunnen lokken. Wil men een voorbeeld, zoo wijzen wij er op, dat niemand met zekerheid den afloop kan voorspellen der krisis, die onzen Oost-Indischen handel te wachten staat, wanneer de doorgraving der landengte van Suez eene daadzaak zal geworden zijn. Zou de doorgraving in hare gevolgen niet aanleiding kunnen geven, dat de ondernemingsgeest van ons Volk, ook elders dan in de Oost-Indiën, bijv. aan de Kust voedsel ging zoeken? Wij willen op dit punt den tijd niet vooruitloopen, en de zaken van hare gunstigste zijde beschouwende, aannemen dat de Oost-Indische handel voor Nederland zal blijven, wat hij daarvoor steeds geweest is. Toch zou de vraag haar gewigt niet verliezen, of de West-Afrikaansche bezittingen wezenlijk verdienen als louter lastposten te worden aangemerkt, die alleen de nationale trots ons verbiedt zoo voordeelig mogelijk van de hand te doen, of eenvoudig te abandonneren, — dan wel of de kapitalen en de arbeid daaraan eventueel te besteden, kans zouden hebben goede winsten af te werpen?

Alvorens die vraag te beantwoorden, moeten wij er op wijzen, dat tot op onzen tijd bijna niemand zijne pen aan de beschrijving der West-Afrikaansche bezittingen heeft dienstbaar gemaakt. Daarin ligt voorzeker de groote oorzaak van de onverschilligheid voor de Kust, die in vroeger dagen zoo dikwijls getuige is geweest van den moed en de volharding onzer zeelieden en soldaten. Dat stilzwijgen is thans echter afgebroken: wat de West-Afrikaansche bezittingen zijn, wat zij in het vervolg van tijd zouden kunnen worden, is weinige maanden geleden breedvoerig en op eene even duidelijke als talentvolle wijze uiteen gezet geworden, en daarmede de eerste stap gedaan op den weg der openbaarheid, van welke wij voor deze even als voor alle andere zaken niets dan goeds te verwachten hebben (1). Zonder te willen zeggen, dat wij aan de meeningen des schrijvers onvoorwaardelijk ons zegel hechten; zonder te willen beslissen, of hij zich altijd op een even onpartijdig standpunt heeft gesteld, zijn wij er hem dankbaar voor, dat hij het eerst de gordijn heeft opgeligt, die ons belette van den toestand der Guineesche bezettingen meer te weten dan de officiële verslagen van het Departement van Koloniën, of enkele geïsoleerde mededeelingen van particulieren onder onze oogen bragten.

Keeren wij nu van dezen uitstap terug tot onze vraag betrekkelijk het productief vermogen der West-Afrikaansche bezittingen, zoo is het antwoord, dat daar werkelijk in kiem rijkdommen aanwezig zijn, die bij eene goede verzorging voor den handel uitnemende resultaten zouden kunnen opleveren. Wij komen op dit punt nader terug, en wijzen er thans alleen op hoe in de Engelsche, aan de onze onmiddellijk grenzende, en onder geheel dezelfde voorwaarden zich geplaatst vindende nederzettingen, eene welvaart en een vooruitgang heerschten, die met den staat der onze een even scherp als bedroevend contrast oplevert.

Zal er van de Guineesche bezittingen ooit iets goeds komen, dan moet, hoe eer hoe beter, met den tegenwoordigen stand van zaken aldaar gebroken worden. Op het voetspoor onzer wakkere naburen, moet er meer krachtbesef, meer voortvarenheid worden betoond. Onverbiddelijk moeten misbruiken (waarvan er zijn die nog dagteekenen van den tijd der West-Indische Compagnie, onder wier gezag de kust ressorteerde) worden uitgeroeid, onverschillig of men daardoor het misnoegen opwekt van het Europeesch ambtenaarspersoneel, of van de negerhoofden. Maar vooral moet de verstandelijke en zedelijke ontwikkeling der inlandsche bevolking meer worden ter harte genomen, dan tot op heden het geval geweest is. Hoe meer hij den invloed der beschaving ondervindt, hoe meer de neger in het Europeesch gezag een beschermer zal zien tegen de wreedheid en de willekeur zijner hoofden, aan wie hij zonder dat onmeedogend is overgeleverd. Doch een zedelijk overwigt baat op den duur weinig, indien het niet des noods door physieke krachten kan geschraagd worden. Welk prestige echter zullen eenige bouwvallige forten, zonder geschut, zonder ammunitie, zonder voldoende bezetting uitoefenen? Blijft die toestand onveranderd, dan zal de eerbied voor den Hollandschen naam, die door het overwigt, dat de Engelschen op de inlandsche bevolking hebben weten te verkrijgen, reeds lang niet meer is, wat zij vroeger was, geheel en al te niet gaan.

Wij willen niet betwisten, dat de maatregelen, die uit de hervorming van ons bestuur zouden voortvloeijen, met geldelijke opofferingen zouden gepaard gaan, hoewel het meer dan waarschijnlijk is, dat zij later met winst zouden worden teruggegeven. Men verlieze echter niet uit het oog, dat hetgeen dienstig kan wezen om ons gezag aan de kust kracht en luister bij te zetten, niet is eene kostbare manier, om de nationale eigenliefde te streelen, maar eene zaak van dadelijk practisch belang. Koestert de inlandsche bevolking ontzag voor onze vlag, zoo heeft men een hechten waarborg, dat men rekenen kan op hare medewerking, die een allereerst vereischte is, om van onze West-Afrikaansche bezittingen te maken, wat zij, te oordeelen naar den bodem en hare ligging, worden kunnen.

Welke de rijkdommen zijn wier kiem in den schoot van het West-Afrikaansche Kustland verborgen ligt, zullen wij in een volgend artikel behandelen.

(1) Wij hebben hier het oog op het werk „Schetsen van Afrika's Westkust," door J. S. G. Gramberg, Amsterdam, Weytingh & Brave, 1861.

BUITENLAND.

AMERIKA.

New-York 11 *october*. — Het belangrijkste nieuws van het tooneel des oorlogs is, dat de Zuidelijken eene poging hebben aangewend om Hatteras weêr te bezetten. Dit is hun echter niet gelukt, hoewel de Noordelijke Regering verzuimd had de forten in behoorlijken staat van tegenweer te stellen. Omtrent de voorgenomen expeditie verneemt men nog, dat door agenten der Federale Regering te New-York weder eenige stoomschepen voor onmiddellijke dienst zijn afgehuurd. Drie stoombooten op de Havannah, twee van van der Bilt, twee van de vroegere Collins-route, en verscheidene anderen worden reeds voor het transport van troepen ingerigt, en zullen gevoegd bij de reeds gecharterde schepen eene ontzagwekkende vloot vormen. Men put zich uit in vermoedens omtrent de waarschijnlijke bestemming dezer toerustingen, maar de Regering is wijs genoeg, daaromtrent een diep stilzwijgen te bewaren.

Een voordeel van den oorlog is, dat de publieke veiligheid in New-York er door gewonnen heeft. Broadway, op de hoogte van Leonard Street, was vroeger de lievelingsplek van al wat tijd te veel, en geweten te weinig had; nu ziet men zulke bedenkelijke personaadjes daar niet meer, want al die lieden zijn hun fortuin gaan zoeken in den krijg, en hebben de stad van hunne minder aangename tegenwoordigheid verlost.

Naar aanleiding van de slechte tijdingen, die in de laatste maand omtrent den tegenspoed der Noordelijke wapenen, in Missouri, te New-York in omloop waren, wijst het Weekly Journal of Commerce (waaraan wij bovenstaande berigten ontleenen) zijne lezers op eene fout in het Amerikaansche volkskarakter, namelijk: ongeduld en overijling.

„Zoolang de oorlog nog slechts dreigde, kon niemand de Natie overtuigen, dat zij, eens begonnen, van langen duur zoude zijn en ontzettende geldsommen zou verslinden. De menigte dacht stellig, dat de opstand met eenen slag zou zijn onderdrukt. Nu wanhoopt ieder aan de toekomst, zonder dat daarvoor eenige reden bestaat, dan deze, dat men over 't geheel te ligt over de zaak heeft gedacht.

Door de nederlaag te Bull Run is niets beslecht, maar sedert dien tijd zijn de Zuidelijke Staten veel meer gaan eischen, dan zelfs hunne beste vrienden in het Noorden toe willen staan. Daardoor is de oorspronkelijke stand der kwestie gewijzigd, en de Regering is nu wel gedwongen voort te gaan op het eenmaal ingeslagen pad. Het kan maanden en jaren zelfs duren, eer ze haar doel bereikt, maar het is de pligt van elk goed burger haar daarin bij te staan, en de zaak niet door onredelijke moedeloosheid te verergeren."

In een ander artikel bespreekt het dagblad de nadeelige gevolgen van het haastig oordeel door het publiek over sommige handelingen geveld. Indien generaal Scott zijn ontslag had genomen, toen hij tegen zijne overtuiging in genoodzaakt werd naar Manassas voort te rukken, zou de ongelukkige slag niet geslagen zijn, maar hij wist zeker, dat de kreet „verrader en lafaard" dan door het geheele Noorden zou hebben weergalmd, en voor zulk eene onteerende toekomst schrikte de man, die tot heden slechts een roemrijk verleden achter zich had, terug.

„Men mag echter gerust gelooven" — vervolgt het blad — „dat de Secretaris van Staat voor de zaken van oorlog, elke afdeeling van het leger met Argus-oogen gadeslaat, en dat er dus voor zulk een afkeurend oordeel van het publiek volstrekt geene reden is. Een officier, die blijken geeft niet berekend te zijn voor zijne taak, zal geen oogenblik langer op zijn post blijven."

— Berigten uit Washington, dd. 5 october, bevestigen het gerucht, dat de Engelsche stoomboot Bermuda, die 29 augustus met krijgsbehoeften geladen Hartlepool verliet, de blokkade is ontsnapt en in Savannah is binnengeloopen. Het schip bevatte onder anderen 70 ton buskruid, 7000 Enfield geweren, 10 getrokken kanonnen, 60,000 paar schoenen, verder lakens, kleederen en eene buitengewone hoeveelheid quinine en morphine. Verder schrijft men van daar dd. 9 october, dat het tractaat van vriendschap, handel, scheepvaart en uitlevering van voortvlugtige misdadigers, tusschen de Vereenigde Staten en de Republiek Venezuela officieel is afgekondigd. Onder anderen mogen ook geene kaperschepen van Staten, waarmede een dezer beide Landen in oorlog is, hunne toevlugt in de havens van Venezuela of der Vereenigde Staten zoeken.

— Men schrijft uit Louisville dd. 6 october. „Iemand uit New-Orleans, op wien wij staat kunnen maken, berigt dat de Noordelijken Ship-eiland en Le Chandeleur, die den westelijken toegang tot New-Orleans beheerschen, met troepen van het blokkade-eskader hebben bezet. Zij hebben timmerhout enz. genoeg bij zich, om 10,000 a 12,000 man te bergen." Dat New-Orleans reeds zou zijn ingenomen is niet waarschijnlijk, maar de Unie-troepen kunnen de stad zeer gemakkelijk in den rug aangrijpen, en de batterijen tot zwijgen breugen, en dan is de rivier voor de vloot vrij.

— Volgens berigten van 8 october uit Jefferson City — de hoofdstad van Missouri — bevond generaal Price zich bij de Groote Rivier in Henry County, en rukte zuidwaarts.

Men meende dat Price Lexington ontruimd had, om eene betere standplaats ter verdediging tegen de troepen onder generaal Fremont te kiezen. Het is nu echter buiten allen twijfel, dat hij steeds zuidwaarts rukt, terwijl generaal Fremont hem achtervolgt. (Vergelijk echter het telegram in het vorige nommer.)

— The South Bend Register (Indiana), geredigeerd door Schuyler Colfax, lid van het Congres, die pas te St. Louis geweest is, verdedigt generaal Fremont, wiens gedrag door de Amerikaansche dagbladen zoo streng is gegispt, door te bewijzen, dat zijne strijdkrachten niet in evenredigheid stonden tot die van den vijand, en hij dus ook niet vroeger aanvallenderwijs kon te werk gaan.

Generaal Price bedreigde Lexington met 16,000 man; Mac Culloch stond met 18,000 man voor Rolla en Jefferson City; Hardee, met een onbekend getal, voor Ironton; Polk en Pillow, met 26,000 man voor Columbus (Kentucky), terwijl de troepen der Vereenigde Staten te Paducah en Cairo veel minder in aantal waren. Verder had men nog Martin Green, Jefferson, Thompson en anderen, met kleinere legers, — in alles niet minder dan 80,000 man, veel meer dus dan Washington bedreigden, en toen werd het geheele Land ter verdediging opgeroepen, terwijl Mc Clellan niet beschuldigd werd voor zijne taak niet berekend te zijn. Bovendien had Fremont niet maar slechts eene enkele stad te verdedigen, maar behalve dat hij geheel Noord-Missouri van vijanden zuiveren moest, waren de volgende plaatsen aan zijne zorg toevertrouwd: Lexington, Rolla (het eindpunt van den zuid-westelijken tak des Atlantischen spoorwegs), Jefferson City (de hoofdstad), St. Louis, Ironton (het laatste station van den Iron-Mountain spoorweg), Booneville, Kaap Girardeau, aan de Mississippi, Bird's Point, Norfolk, Cairo, Fort Holt (dat den toegang tot Cairo verdedigt) en Paducah (waarmede de toegang tot de rivieren van Cumberland en Tennessee kunnen worden gesloten). Voor al die punten kon Fremont slechts eene magt gebruiken, niet half zoo groot als de vijand tegen hem overstelde.

— Het schijnt zoo goed als zeker, dat Mc Culloch, bij het treffen met generaal Lyon (te Springfield), gesneuveld is. Men schijnt echter zijn dood voor de soldaten verborgen te hebben gehouden. Sommige berigten zeggen, dat hij eerst nog een rapport van den veldtogt heeft ingediend, en toen bevel kreeg met zijn leger naar Texas terug te trekken; digt bij Mount Vernon stierf hij echter aan zijne wonden, en vóór zijn dood moet hij hebben verklaard, dat hij Missouri nooit zou zijn binnengetrokken, wanneer hij goed had geweten hoe het daar gesteld was. Zijn zoon Ben Mc Culloch voert nu het bevel in zijne plaats.

— Uit Zuidelijke dagbladen, die aan de blokkade ontsnapt zijn, vernemen wij eenige bijzonderheden omtrent de bewegingen van het Zuidelijk leger. Den 2 october had de President het Zuidelijk legerkamp bezocht, en was met geestdrift door de troepen ontvangen. Door den aanhoudenden regen kon Beauregard echter geene wapenschouwing afkondigen. Het leger der Noordelijken rukte voorzigtig voorwaarts; bij Anandale poogden ze onze liniën achteruit te dringen. Men verdiepte zich in gissingen over hetgeen men aan den Potomac voornemens was, maar er was daaromtrent weinig met zekerheid bekend. 7 october bevond generaal Beauregard zich te Manassas, en de President was zaturdags naar Richmond teruggekeerd. Hij gevoelde zich iets beter. Het Zuidelijk leger leed echter veel door gebrek aan geneesmiddelen, kleederen en sommige levensmiddelen.

Uit Noord-Carolina verneemt men, dat men alles aanwendt om de kust in staat van verdediging te stellen. Door de Zuidelijke Regering waren nog 30,000 man onder de wapenen geroepen, en zij had de Tennessee spoorwegen in beslag genomen, ten einde het vervoer van troepen gemakkelijker kon plaats vinden.

Verder had de Bank van Alabama hare betalingen in zilver gestaakt, en die van New-Orleans knipte hare 5 dollars banknoten in twee, en gaf de stukken als $2\frac{1}{2}$ dollars banknoot uit.

In Nashville liep het gerucht dat New-Orleans reeds was ingenomen.

In Pennsylvanië en Ohio had de Unie-partij bij de verkiezingen verreweg de meerderheid.

New-York 17 *october*. — De heer Seward heeft aan de gouverneurs der getrouw gebleven Staten eene circulaire gezonden van den volgenden inhoud: „Gebruik makende van de belemmeringen, door den opstand in den landbouw en in de handelsbetrekkingen met vreemde Mogendheden ontstaan, hebben de rebellen vernieuwde pogingen aangewend, om hunne onafhankelijkheid door die Mogendheden te zien erkend, ten einde zoo doende de Regering van den Bond met bevriende Natiën in moeijelijkheden te wikkelen. Niettegenstaande deze pogingen, is echter op den oogenblik het gevaar voor dergelijke onaangenaamheden geringer dan vroeger, maar het blijft van de hoogste noodzakelijkheid elken maatregel te nemen, die beletten kan, dat de rampen van den burgertwist nog verergerd worden door een buitenlandschen krijg.

„Daartoe is vooral noodig dat alle havens, reeden, zeekusten en meeren in volkomen staat van tegenweer worden gesteld. Elke Natie, die niet toont, dat zij tegen de stormen bestand is, stelt zich roekeloos aan het gevaar bloot, wanneer zij eens mogten losbreken.

„Het Congres heeft deze zaak niet voldoende geregeld, en de gouverneurs worden dus uitgenoodigd, het onderwerp der verbeteringen van de verdedigingswerken van den Staat, aan het oordeel der Wetgevende Magt te onderwerpen.

„Daar deze maatregelen genomen worden op aansporing der algemeene regering, zal het Congres de trouw gebleven Staten voor de gemaakte onkosten schadeloos stellen, en in geval de Wetgevende Magt van elken Staat aan deze overwegingen denkt gehoor te geven, zal de Regering agenten benoemen om met de opzigters over de verdedigingswerken te confereren."

ENGELAND.

LONDEN 29 October.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Nog altijd is het doodstil in onze binnenlandsche staatkunde. Slechts nu en dan komt er eenig leven in door de toespraken onzer Ministers, of van leden van het Parlement, op landbouwkundige of andere meetings. Gelukkig zijn de meeste dier aanspraken nog al onschuldig. Gij weet dat de magistraat der oude Romeinen, in het openbaar aan de vertoornde goden een zoen-offer bragt, wanneer het gerucht meldde, dat er een os had gesproken. Onze vertegenwoordiging heeft niet zelden, binnen de wel gesloten muren van het Parlement, een offer moeten brengen aan de publieke opinie, wanneer zulk eene niet ongewone gebeurtenis gedurende de zomermaanden had plaats gehad. Tot heden echter kan men de aanstaande Zitting met kalmte te gemoet zien, want zoo als ik u zeide..... de aanspraken waren dood onschuldig.

Eene kloppartij echter, die onlangs (7 october) tusschen Fransche en Engelsche zeelieden te Boulogne is voorgevallen, maakt hier onder de zeevarenden nog al beweging. Kapitein Simpson van de New Prince of Wales schilderde zijn schip. Eene Fransche visschersmak kwam voorbij en wierp een touw uit, dat Simpson zelf vast maakte om de verw niet te beschadigen. De Franschman vond dit zeker kleingeestig, en streek dus met voordacht over eene plaats die versch geschilderd was. Daarop sprong hij aan boord en sloeg den kapitein, die zich met zijn volk verde-

digde, tot andere visschers den Franschman bijsprongen en de Engelschen deerlijk havenden. Voor de regtbank geloofde men dit verhaal van Simpson niet, en hij werd veroordeeld tot 10 dagen gevangenis en 100 francs boete, terwijl een zijner matrozen tot 20 dagen gevangenis veroordeeld werd — de 10 dagen, die zij reeds in afwachting van de uitspraak gezeten hadden niet medegerekend. Naar aanleiding van dit voorval haalt men allerlei zaken op, en klaagt over de Fransche visschers van de noord-oostkust in het algemeen, die aanhoudend in Engelsch water visschen, en de netten stelen. Men heeft dien ten gevolge de kotters van de kustwacht versterkt en vroeger reeds eenige Franschen voor dergelijke vergrijpen veroordeeld, en het schijnt, dat men nu aan de overzijde op deze wijze weerwraak neemt. Het is te hopen, dat onze Regering hare maatregelen neme, ten einde uit eene betrekkelijk geringe zaak geene ernstige verwikkelingen groeijen.

Ll. woensdag werd te Manchester de jaarlijksche vergadering van de United Kingdom Alliance gehouden, die door lord Brougham door zijne ongesteldheid niet kon worden bijgewoond; over het geheel was men tevreden over de werkzaamheden van dit genootschap gedurende het afgeloopen jaar.

De Amerikanen kunnen Russell zijne brieven aan The Times nog maar niet vergeven. Hij houdt hartstogtelijk van de jagt en had nu onlangs het ongeluk een snip te schieten..... op zondag. Dadelijk werd deze overtreding aangebragt, en de magistraat was genoodzaakt den schuldige eene kleine boete op te leggen. Het pleit echter niet weinig voor de regters, dat zij de boete onmiddellijk uit hun eigen beurs betaalden, en daardoor openlijk de lage beweegredenen tot de aanklagt afkeurden.

Omtrent den nieuwen Sultan van Turkije had men zich hier vele illusiën gevormd. Vooral de dames dweepten met hem, sedert het sprookje in omloop kwam, dat hij eene Circassische schoone, die men hem ten geschenke zond, had teruggezonden, met de boodschap, dat hij reeds éène vrouw had, en geene andere behoefde. Helaas! Nu verneemt men dat Z. H. een wel voorzien serail heeft, en dit nog dagelijks vermeerdert, en dat hij zelfs niet van de vrouwen van zijn voorganger kan scheiden, zoodat hij er nu 1100 heeft, dus 100 meer dan Salomo. Horrible! Most horrible! Stonden de finantiën van het Rijk nu nog maar zóó, dat men het als eene huishoudelijke zaak des Sultans kon beschouwen, maar de Turksche Gladstone weet van armoede geen raad, en onze gezant, sir Henry Bulwer, zal dus Zijne Muzelmansche Hoogheid eens moeten kapittelen, over zijne overgroote tergevoeligheid.

The Ill. London News van 26 october bevat een goed portret van den heer George Staunton Morrison, Britsch consul te Nagasaki. Men weet dat hij, bij den jongsten aanval op de Engelsche Legatie te Yeddo, den heer Oliphant van een gewissen dood heeft gered. Deze bevond zich namelijk alleen, toen de beide moordenaars zijn vertrek binnen drongen. Hij had slechts eene karwats tot zijne verdediging, en werd deerlijk gewond. Op zijn geroep schoot Morrison toe, en doodde een der aanvallers met een pistool, waarop de ander de vlugt koos.

Morrison is de zoon van wijlen den bekenden orientalist dr. Morrison. Sedert 1848 bekleedde hij onderscheidene betrekkingen in China, waar zijne gezondheid echter niet slechts door het klimaat, maar ook door de bekende poging van een Chineesch bakker, om alle Europeanen te vergiftigen, sterk werd geschokt. Later nog kwam zijn leven in grooter gevaar. Tijdens zijn verblijf te Hong-Kong, zeilde eene vloot der opstandelingen de rivier op, om de Keizerlijken aan te tasten. Een door hen geworpen bom vloog tusschen Morrison en een vriend, met wien hij aan het ontbijt zat, en doodde den bediende. Morrison bragt toen, met levensgevaar, de papieren van het consulaat aan boord van het Engelsche wachtschip, uit vrees, dat de opstandelingen ze zouden vernietigen, wanneer zij overwonnen. Voor dit bewijs van „dapperheid en voorzigtigheid" werd hij vereerd met een goedkeurend schrijven van lord Clarendon, die toen Minister van buitenlandsche zaken was. Toen Japan voor den Engelschen handel werd opengesteld, was het van groot belang daar personen van ondervinding en erkend beleid in den omgang met Oosterlingen te plaatsen. Het was dus een vernieuwd bewijs van het vertrouwen, dat men in Morrison stelde, toen men hem den post van consul-generaal in Japan aanbood, met bijgevoegd verzoek als zaakgelastigde op te treden, bij onverhoopt overlijden, of afwezigheid, van den gezant. Hij nam dit aan, niettegenstaande hij slechts 10 maanden in Engeland was geweest, en zijne gezondheid nog ver van hersteld was. Men zou hem echter ontslaan, wanneer de zaken op gang waren, en hij was dan ook gereed terug te keeren, toen de laatste voorvallen plaats grepen. Zijn vertrek schijnt daardoor te zijn uitgesteld, maar men gelooft nu toch dat hij met de volgende mail terug zal komen.

— Met leedwezen verneemt men dat de grijze en algemeen geachte Staatsman, markies van Lansdowne, ten gevolge van een hem overkomen ongeluk, ernstig ongesteld is.

— De generaal-majoor sir J. Inglis, door de belangrijke rol bekend die hij bij de verdediging van Lucknow vervulde, is, als opvolger van sir E. Buller, tot bevelhebber der troepen op de Iönische eilanden benoemd.

— Het getal der studenten in de medicijnen aan de twaalf leerscholen in deze hoofdstad bedraagt, volgens den census van dit jaar, slechts 1116, terwijl het ten vorigen jare, bij den aanvang van den cursus, 1228 bedroeg, en de voor de eerste maal ingeschrevenen slechts 344 in getal zijn, tegen 488 ten vorigen jare.

— Door het Wetgevend Huis in California is eene premie van £ 2000 aan den planter uitgeloofd, die het eerst 50,000 ponden in dat Land geteeld katoen zal kunnen leveren.

FRANKRIJK.

PARIJS 29 October.

(*Particuliere Correspondentie.*)

„Er schijnen groote gebeurtenissen op handen te zijn"; dat is ten minste de beste formule om den tijd dien wij beleven te karakteriseren; een' tijd die ongetwijfeld zwanger gaat, en waaruit tegen de aanstaande lente, òf een ontzettende strijd, òf eene vreedzame oplossing van de meest ingewikkelde vraagstukken der Europesche politiek zal geboren worden.

De zamenkomst van den Koning van Pruissen met Keizer Napoleon te Compiègne, is het punt van uitgang van den diplomatieken veldtogt, die met de thans ten einde loopende maand is begonnen. Daarop is al spoedig gevolgd de reis van Ratazzi naar Parijs, en thans spreekt men van eene buitengewone zending bij het Hof van Weenen, welke aan generaal Mac Mahon, hertog van Magenta, zal worden opgedragen. Tusschen beide laatstgenoemde zaken wil men een zeer nauw verband zien.

Ik had reeds vroeger gelegenheid om met een woord melding te maken van loopende geruchten, volgens welke de Italiaansche Regering, volgens advies van de onze, voorloopig het Romeinsche vraagstuk zou laten rusten, en liever hare aandacht vestigen op Venetië, ten einde eenige afleiding te geven aan de opgewondenheid der Italiaansche patriotten. Frankrijk — zoo verzekert men mij thans — zou van zijne zijde de questie van Venetië in ronde woorden omschrijven en generaal Mac Mahon naar Weenen zenden, om Oostenrijk tot den afstand over te halen, tegen schadeloosstelling door toewijzing van een ander territoir. Gij ziet hieruit dat dit eigenlijk niets nieuws is en volkomen nederkomt op 't geen bedongen is bij den vrede van Villafranca, toen onze Regering zich van sommige kanten het verwijt op den hals haalde, dat zij geen beter gebruik gemaakt had van de voorregten, haar door de overwinning van Solferino geschonken.

Natuurlijk zijn dit nog niets meer dan geruchten; maar zij hebben zekere waarde, en wij mogen ze niet onopgemerkt laten. Intusschen voegt men er nu nog bij wat het gevolg zou zijn van een weigerend antwoord van Oostenrijk, om in eenige onderhandeling te treden. Alleen acht men de keuze van den hertog van Magenta voor deze zending als beteekenisvol en juist niet als een symbool van zeer vreedzamen aard.

Gij zult mij, zonder dat ik in eene nadere uitlegging van een en ander behoef te treden, toestemmen dat er werkelijk groote gebeurtenissen schijnen op handen te zijn.

Wederom behelsde La Patrie gisteren avond een artikel van den heer de La Guéronnière, waarin hij het noodzakelijke betoogt om de Fransche bezetting te Rome te laten.

Hetzelfde blad wederspreekt in de volgende woorden de u hierboven medegedeelde geruchten omtrent de pogingen tot vreedzame oplossing der Venetiaansche questie:

„Het is mogelijk dat de diplomatie eenmaal er toe kome, om dit belangrijk vraagstuk onderhanden te nemen, maar wij meenen te weten dat op dit oogenblik daarover nog geenerlei onderhandelingen met het Hof van Weenen zijn aangeknoopt."

Uit eene zeer goede bron verneem ik dat Ratazzi — hij toch heeft het zelf dezen ochtend aan een geloofwaardig vriend van mij verteld, en laatstgenoemde deelde het mij zoo even mede — weder in het Italiaansche ministerie zal treden; namelijk dat Koning Victor Emmanuel hem daartoe tegen het eind van november zal oproepen, en dat de Italiaansche Regering, na het onderhoud dat Ratazzi met Keizer Napoleon heeft gehad, voor het oogenblik de zaken van Rome geheel denkt te laten rusten. Zaturdag verlaat die Staatsman deze hoofdstad om naar Turijn weder te keeren.

De door den Keizer gesprokene woorden bij de uitreiking van den kardinaalshoed aan den aartsbisschop van Chambéry [gisteren daarom per telegraaf hoofdzakelijk medegedeeld] trekken hier zeer de aandacht.

Uit Pesth is mij een schrijven geworden, waaruit ik letterlijk het volgende overneem:

„Gij zult wel verwonderd zijn over onze lankmoedigheid en u bijna ergeren over ons taai geduld. Maar 1848 ligt ons nog versch in het geheugen! Wij willen gaarne de wapenen opnemen, maar wij hopen het niet te doen dan met eenig gunstig vooruitzigt en gerugsteund door bondgenooten waarop wij staat kunnen maken. Waar kunnen wij zoodanige gealliëerden vinden? Wij zijn tusschen twee vuren geplaatst: aan de eene zijde de kozakken, en aan de andere de Oostenrijkers. Zoodra ons uur slaat, zullen wij gereed zijn. Wij wachten het eerste kanonschot af, dat zich op de Mincio zal doen hooren!"

Ik neem die regels woordelijk over, maar waag mij niet aan het onderzoek der vraag, of de Hongaren, even als de Italianen en de Polen, waarmede men hen dikwerf verkeerdelijk vergelijkt, gronden hebben om met de wapenen in de hand van het Huis Habsburg hunne nationale onafhankelijkheid te eischen.

Met betrekking tot eene expeditie in Montenegro door een Hongaarsch legioen, kan ik u verzekeren dat het plan daartoe geheel is opgegeven. Dat legioen schijnt bestemd te zijn om andere diensten te bewijzen.

In onze finantiële wereld is er weder eene treurige geschiedenis, die groot opzien baart: namelijk de plotselinge vlugt van den bankier Serre. Het verdient opmerking dat ook deze, even als de heer Bresson, wiens verdwijning allen nog versch in het geheugen ligt, bijna uitsluitend zijne vrij uitgebreide clientèle had onder de Legitimisten en de Clericalen. Zou hieruit ook eene andere les te trekken zijn?

De repetitien van „De Koningin van Zeba" zijn in de groote Opera aangevangen, en nog vóór het einde dezes jaars verwacht men de opvoering van het stuk. Tegen 15 november ziet men de uitvoering te gemoet van een nieuw ballet „De Ster van Messina."

In het Cirque Impérial wordt binnen kort de uitvoering gewacht van een groot tooneelstuk, waarvan als vervaardigers genoemd worden de heeren Mocquard en Hippolyte Castille.

Voor dat ik dezen brief sluit, kan ik u nog een gerucht mededeelen, dat ik liefst in het geheel niet wensch te qualificeren noch te appreciëren: Men verzekert namelijk dat Keizer Napoleon, bij decreet, Prins Murat zal benoemen tot Grootmeester-Nationaal van de orde van Vrijmetselaren.

De grondslagen van de overeenkomst betrekkelijk de interventie van Engeland, Frankrijk en Spanje in de Mexicaansche zaken, worden heden door La Patrie nader omschreven, als behelzende: 1°, het erkennen van regt voor de onderdanen der interveniërende Mogendheden; 2°, de noodzakelijkheid voor Europa om in Mexico eene sterke magt te constitueren, welke in staat zal zijn er de orde te handhaven en voor de veiligheid te waken. Daarbij wordt verder gevoegd dat Frankrijk eene halve brigade manschappen naar Mexico zal afzenden, en dat ons expeditie-korps volgenderwijze zou zijn zamengesteld: Cherbourg en Brest zouden ieder drie compagnien marine-infanterie leveren, en bovendien de koloniale bezettingen van Guadeloupe en Martinique aan de uit Frankrijk afgezonden kern een contingent van tien compagnien zeesoldaten toevoegen, welk een en ander eene gezamenlijke sterkte van ongeveer 1700 man oplevert. De tot ondersteuning der verrigtingen van de maritieme troepen bestemde oorlogschepen zijn nog niet aangewezen.

— De heer Thouvenel, minister van buitenlandsche zaken, geeft heden een grooten maaltijd aan de leden van het Corps Diplomatiek.

— Het historisch vermaard geworden Paveljoen van Flora der Tuileriën heeft zijn bestaan geëindigd en is nu tot den grond toe gesloopt. Zoodra het terrein geheel geëffend, is vangt de architect Lefuel zijnen arbeid aan.

— Naardien de Keizerlijke school van schoone kunsten hare zolders vol met schilderijen en andere kunstwerken heeft, bestaat het plan om die tot een openbaar museum in de nieuwe galerijen der genoemde school te doen dienen.

— Volgens de laatste berigten wegens de pogingen tot redding uit de kolenmijn te Lalle, werden zij wel met onverpoosden ijver doorgezet, maar had een aardstorting het binnendringen in de hoofdschacht belet. De pompen van Sérié werden met ongeduld te gemoet gezien. Om den arbeid van de manschappen der maatschappij van Bességes te verligten, zouden de naburige mijnen beurtelings werklieden leveren. De uitkomsten der gedane verrigtingen waren tot gisteren toe deze: in het geheel zijn 110 mijnwerkers in de mijn bedolven geraakt, 5 daarvan ongedeerd gered en 37 als lijken gevonden, zoodat er nog 68 vermist werden.

— Een dier mannen welke zich onder Lodewijk Filips en de tweede Republiek een naam als Parlementaire redenaars gemaakt hebben, de heer Mortimer Ternaux, heeft zijne ledige uren aan een belangrijk historisch werk in 10 deelen gewijd, dat eerlang, onder den titel „Geschiedenis van het Schrikbewind", het licht zal zien, en als bronnen waarvoor talrijke authentieke en ten deele onuitgegeven stukken zijn gebezigd. Om den in dat werk heerschenden geest te doen kennen, zal het volstaan den inhoud der inleiding daarvan beknoptelijk mede te deelen. Twee hoofdbeginselen, zegt de schrijver, de vrijheid en het despotismus, betwisten elkander, van de eerste vorming der maatschappijen af, het gebied der wereld. Het laatste nu kan even goed zijnen troon op de straat als in de paleizen der Koningen stichten, evenzeer door een comitté van openbaar welzijn als door een Tiberius of Nero worden uitgeoefend, en de demagogie is niets anders dan een der vormen van het despotismus. De vrienden der ware vrijheid mogen somtijds door verschillende schakeringen of door misverstand verdeeld zijn, maar kunnen elkander zonder schaamte of gevaar de hand reiken. De volksmenners en de dwingelanden verstaan zich ook dan onderling zeer goed als zij elkander bekampen, wel bewust dat zij bestemd zijn om elkanders opvolgers te wezen, en bereidwillig omarmen zij elkander, als zij in die omarming hunne gemeenschappelijke vijandin, de ware vrijheid, hopen te verstikken. Derhalve bestrijdt men het despotismus ook door de demagogie te bestrijden. Maar voor de gruwelen van 1793, in naam der Vrijheid gepleegd, mag de Vrijheid niet verantwoordelijk gesteld worden. De volksmenners dier dagen waren slechts de gedienstige en onhandige nabootsers van de vreeselijkste tyrannen der oudheid. Op welke gronden beide zich bij hunne aanranding van het regt ook beroepen mogten, alle dwingelandij staat in het wezen der zaak gelijk en draagt dezelfde vruchten: het diepste zedebederf, het verlies van alle eergevoel, de verachting van alle menschenwaarde, de eeredienst van het ruw geweld, alles slechts eenigermate naar gelang van het klimaat en naar den tijd der gebeurtenissen gewijzigd.

Moet men, zoo gaat de schrijver voort, de daden verachten, niet minder moet men dit de leerstellingen doen, die tot hare regtvaardiging worden aangevoerd. Hoe dikwijls zijn niet, tot verschooning der beulen, de ijdele woorden redenen van Staat, onvermijdelijke noodzakelijkheid, algemeen welzijn aangevoerd! Frankrijk, heeft men gezegd, is door het Schrikbewind gered. Integendeel, het bezat levenskracht genoeg om zonder dat gered te worden. Als een zoo grootmoedig Volk door eene onwederstaanbare geestdrift wordt aangegrepen, let het er niet op wie het aanvoert, de blik op het vaandel des Vaderlands verzekert het van de overwinning. Neen, niet zij die in september 1792 de gevangenissen hebben uitgemoord waren het die veertien dagen later in de vlakten van Valmy Frankrijk gered hebben; de beulen werden geen soldaten, en wie hunner nog waagden het te worden werden door de soldaten der Vrijheid uit hunne gelederen verjaagd. De meesten dergenen die in dat noodlottig tijdperk het oppergezag bemagtigden bezaten noch genie noch grootheid van geest. De schrijver wil hen in hunne werkplaatsen bespieden, om hunne geheimste gedachten te leeren kennen, en te doen zien hoe zij niet anders waren dan de vertegenwoordigers van de vooroordeelen, den haat en de woede van het muitziek gepeupel, dat hen alleen toejuichte, omdat zij naar zijn eigen beeld gevormd waren. De naam van dweepers klinkt voor hen zelfs nog te goed; zij waren hanswersten, zonder overtuiging of ware geestdrift. Ten voorbeelde wordt op die vurige Jacobijnen gewezen, die het tijdvak der Omwenteling overleefden. Meestal dachten zij niet meer aan die Vrijheid, wier bloedige Apostelen zij eens geweest waren, noch bedreigden de dwingelanden langer met hunne dolken; maar waren onder de eersten welke in de antichambres van den gelukkigen soldaat die in de Tuileriën troonde hun vroeger Republikeinsch gewaad met de nieuwe liverij van senateur, prefect of staatsraad gingen verwisselen. Derhalve zal de schrijver niemand hunner ontzien, omdat het tijd wordt, na zoo vele openbare of vermomde lofredenen, de stem der waarheid en der onverganklijke zedelijkheid te doen vernemen, in de hoop dat zijn tafereel van de gruwelen der demagogie allen van schrik terug doe deinzen die, door hunne verbeelding, door ijdele drogredenen, fatalistische leerstellingen en de voorbeelden van maar al te zeer geslaagd geweld misleid, de terugkeering der heerschappij van het woest geweld mogten terugwenschen. Welligt, zegt de auteur ten slotte, zal mijn verhaal de blinde bewonderaars der Dantons en Robespierres, in zoover zij ter goeder trouw zijn, tot beter inzigt brengen, maar dezelfde uitkomst durft hij niet bij de schaamtelooze eerzuchtigen verwachten, die ronduit verklaren zich op nieuw van de guillotine en de fusillade tegen hunne wederpartijders te willen bedienen. Die onverbeterlijken moeten nogtans vernemen dat de Nemesis der Historie hen toeft, om eenmaal hunne namen aan de schandpaal der algemeene verachting te nagelen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 28 *october*. — Gisteren avond vereerden HH. MM., met de Koninklijke Prinsen en Prinsessen en de vreemde Vorstelijke Gasten, het door den Oostenrijkschen gezant, graaf Karolyi, gegeven bal met hunne tegenwoordigheid.

Aangaande de reis des Konings en der Koningin naar de provincie Silezië schijnt vastgesteld te zijn dat zij zich den 4 november van Berlijn naar Breslau begeven, aldaar aan het centraal station van den spoorweg feestelijk ontvangen worden en des avonds den schouwburg bezoeken. Den volgenden dag heeft de onthulling van het gedenkteeken en daarna op het raadhuis de overreiking van het feestgeschenk plaats; den 6 november het bal dat de Stenden geven, en den 7 november dat hetwelk van stadswege gegeven wordt, waarna HH. MM. den 8 dier maand naar Berlijn terugkeeren.

— Bij rescript van 25 dezer heeft de Minister van binnenlandsche zaken de benoeming der kiezers op den 19 november, en die der Afgevaardigden voor de Tweede Kamer op den 6 december aanstaande bepaald.

— Onder blijken van algemeene deelneming der hooge en wetenschappelijke kringen had hier heden de ter aarde bestelling des voormaligen hoogleeraars en ministers de Savigny plaats. De studenten der regtsgeleerde faculteit, door hunnen deken dr. Gneist daartoe aangespoord, waren in den lijkstoet zeer talrijk vertegenwoordigd, terwijl ook de leeraren der Universiteit hunnen vroegeren ambtgenoot de laatste hielpen bewijzen. Verscheiden rijtuigen des Ko[...] en der Prinsen sloten zich bij den trein aan.

— Brieven uit Petersburg van 25 dezer zeggen de heropening der Universiteit aldaar aanleiding eene nieuwe door de studenten te weeg gebragte botsing gegeven heeft. Een zevenhonderdtal [...] die zich op nieuw hadden laten inschrijven, den vorigen dag ook de opneming diergenen [...] zich aan deze formaliteit niet onderworpen ha[...] Hierdoor ontstonden binnen het Universiteits[...] wanordelijkheden, die de tusschenkomst der milit[...] noodzakelijk maakten, waartegen de studenten met geweld trachtten te verzetten. Tweehon[...] studenten werden in hechtenis genomen en een d[...] gekwetst. Men geloofde echter niet dat dit [...] het op nieuw sluiten der Universiteit zou [...] sleepen.

WEENEN 27 *october*. — Het schrijven van [...] Hongaarschen Vorst Primaat aan den Hofkanse[...] hier zeer ongunstig opgenomen, en het Duitsch [...] kan zich niet met het denkbeeld vereenigen dat de [...] ring alles wat zij eischen aan de Hongaren in zou[...] gen, en zich dan verder geheel op hunne verkoo[...] verlaten. Overigens wordt de roepstem, die [...] nieuw uit Hongarije tegenklinkt, voor eene [...] rustbarende gehouden, omdat een Land, dat nog [...] danigen toon jegens de Regering voert, beter door prefecten van den heer Schmerling zal [...] bestuurd worden, terwijl er nogtans geene [...] keuze dan tusschen dit en iets nog veel ergers [...] over te blijven.

Overigens voedt men vrij algemeen de vrees [...] geheele Rijks constitutie ten slotte op niets [...] loopen. „Werwaarts wij de oogen wenden, zegt [...] anderen de Ost Deutsche Post, zien wij overal [...] warring, onzekerheid en besluiteloosheid. Eene [...] ganisatie, niet alleen in de zamenstelling [...] Ministerie, maar in het geheele hooge personeel [...] bestuur, is onvermijdelijk, indien niet alles [...] stitutie en nieuwe inrigting heet geheel gestrand worden."

— Bij het berigt dat in den Ministerraad [...] 27 dezer onder het voorzitterschap des Keizers [...] den, besloten zou zijn een uitvoerend bewind [...] Hongarije te vestigen, dat de voornemens der [...] ring in allen opzigte ten uitvoer brengt, [...] Oesterreichische Zeitung dat daarbij volstrekt [...] sprake geweest is om het Land in staat van [...] verklaren; maar moeijelijk valt het echter [...] begrip van een uitvoerend bewind als het [...] te vormen, waarbij aan buitengewone militaire [...] regelen niet tevens zou moeten gedacht worden.

Per Telegraaf

BERLIJN 29 October.

In onze finantiële kringen loopt het gerucht [...] tusschen het huis Rothschild en de Pruissische [...] onderhandelingen over eene finantiële operatie [...] aangeknoopt, met het doel om de som van [...] millioen daalders aan de Bank van Frankrijk [...] toekomen. Die onderhandelingen zijn echter [...] afgeloopen.

BERLIJN 30 October.

Een dagblad uit Posen berigt, dat de Regering [...] heeft verzet tegen het houden eener demonstratie [...] nagedachtenis der bij de laatste gebeurtenissen gesneuvelde Polen. Men heeft met blank [...] menigte, die zich met dit doel had verzameld, [...] gejaagd. De bevolking heeft geen tegenweer [...]

DRESDEN 30 October.

Het Dresdener Journal meldt, dat de [...] Lambert niet, zoo als werd beweerd, om [...] van gezondheid eene buitenlandsche reis heeft [...] nomen, maar per telegraaf naar Petersburg is ont[...] ten einde den Keizer persoonlijk verslag te geven [...] den stand van zaken in Polen. Men ziet spoedig [...] terugkomst van den generaal te gemoet. In de [...] dagen moeten te Warschau ook twee geestelijken [...] de Luthersche gemeente gearresteerd zijn.

BERN 29 October.

Het voorstel van den Bondsraad, tot benoeming van eene gemengde commissie, die een nieuw [...] zoek in het aanhangig geschil zal instellen, [...] Frankrijk aangenomen.

WEENEN 29 October.

De Presse zegt dat de tavernicus Mailath [...] slag heeft ingediend. De meerderheid der Obergespanen heeft op de circulaire der Kanselarij, op de recht [...] betrekkelijk, in gelijken geest als de Kardinaal-[...] Szitowski geantwoord. Alle openbare vereenigingen [...] Hongarije zijn verboden. De Keizer zal zich [...] Pesth begeven.

PESTH 30 October.

De geheele magistratuur is afgetreden; enkele [...] tenaren blijven nog veertien dagen in functie, [...] noodigste zaken af te doen.

RAGUSA 30 October.

De insurgenten te Kuma hebben de huizen [...] Turken in brand gestoken. De inwoners vlugten [...] Trebigne of Oostenrijk.

LONDEN 30 October.

Koffij. Plant. Ceylon 74/ a 77/6. — *Thee* zonder han[...] *Suiker*. 150 v. Portorico verk. tot 36/ a 43/6. — [...] Koper £ 102½. Tin. Banca 118/, IJzer 50/. — [...] vast op 9 a 10 d. boven de laatste veilingsprijzen [...] *Granen*. Tarwe en Haver onveranderd. — *Oliën*. [...] (bruine) £ 44, Patent- £ 47.6 a 48/. Lijn- £ 35. — [...] in loco 52/.

LIVERPOOL 30 October.

Katoen. Heden zijn 3000 b. afgedaan.

BERLIJN 30 October.

Rogge. Oct. 51⅜; op lev. 51⅜. — *Raapolie*. Oct. [...] op lev. 13.

RIO-JANEIRO 9 October.

Koffij. Good first 6 $ 100 a 6 $ 300, zijnde 200 [...] hooger. De uitvoer naar het Kanaal beloopt 40,700 [...] en de voorraad 120,000 b. — *Vrachten* 45/ a 55/ [...] teerd. — *Wissel* op Londen 25¼ a 25⅜.

MADRID 29 October.

Spanje 2 pc. 42.80; dito 3 pc. 49.10.

PARIJS 30 October.

Frankrijk 3 pc. 68; dito 4½ pc. 95.75. Cred. [...] —. Spanje 2 pc. —; dito binnenl. 3 pc. 47¼.

LONDEN 30 October.

De Gecons. 3 pc. 93¼. Rusland 4½ pc. 92½. Sp[...] buitenl. 3 pc. 50¼. Mexico 3 pc. 26⅜. Venez. 4½ [...] 20. Equad. Nieuwe 1 pc. 15⅜. Holland 4 pc. 100⅜ [...]

WEENEN 30 October.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 65.40; dito Nation. 5 [...] 79.80. Wissel op Londen *f* 137.75.

FRANKFORT 30 October.

Oostenr., Metalliek 5 pc. 46⅜; dito Nat. 5 pc. [...] Spanje 2 pc. 40⅞; dito 3 pc. 46½.

ANTWERPEN 30 October.

Oostenr., Metall. 5 pc. 46¾; dito Nation. 5 pc. 4[...] Spanje 2 pc. 41; dito 3 pc. 46⅛.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 30 October.

De geheele zitting der Tweede Kamer van heden was gewijd aan artikel 23 van het ontwerp nopens den Raad van State, luidende: „Eene afdeeling van den Raad wordt door Ons gehoord over elke uitspraak over geschillen van bestuur of andere, die bij Ons behoort."

Op dit artikel waren verschillende amendementen voorgesteld, als 1°, door den heer de Brauw, die verlangde dat de gansche Raad over die geschillen werd gehoord, en voorstelde bij het artikel de volgende alinea te voegen: „De afdeeling, bedoeld bij de 2de alinea van art. 13, wordt belast met de behandeling dier geschillen, overeenkomstig de voorschriften van de artt. 35—39." — 2°, door den heer van Heukelom, die aan den Raad de administrative regtsmagt wenscht toegekend te zien, en mitsdien voorstelde het artikel aldus te doen luiden: „De afdeeling van den Raad, bedoeld in de 2de zinsnede van art. 13, oordeelt over geschillen van bestuur en andere, in de gevallen en op de wijze bij de wet te bepalen.

„Hetzelfde heeft plaats ten aanzien van die geschillen waarover de uitspraak tot heden, bij bijzondere wetten aan Ons is opgedragen." — Beide amendementen werden, in den loop der discussie, door de voorstellers gewijzigd, terwijl de heer van Heukelom zijn amendement in twee artikelen splitste. — De *Minister van Justitie* heeft beide amendementen bestreden, doch, in verband met eene redactie door den heer Thorbecke voorgesteld, het artikel aldus gewijzigd: „De afdeeling, welker zamenstelling geregeld is in het tweede lid van art. 13, wordt belast met het onderzoek der geschillen van bestuur of andere, aan Onze beslissing onderworpen, en draagt aan Ons de uitspraak voor."

De voorgestelde amendementen werden *verworpen*, dat van den heer van Heukelom met 53 tegen 9, en dat van den heer de Brauw met 49 tegen 13 stemmen.

Het artikel der Regering werd hierop *aangenomen* met 49 tegen 13 stemmen.

Art. 24 werd zonder beraadslaging *aangenomen*.

Morgen discussie over art. 25.

Bij de heden ten Raadhuize alhier gehouden openbare aanbesteding van de levering der benoodigde steenkolen, voor de verschillende gemeente-administratien, voor den volgenden winter, waren de minste inschrijvers de heeren A. van der Leeuw & Zn. & Cie. alhier, en wel voor de grove Engelsche haardkolen a *f* 1.79 per mud en voor de Roer- of Brabantsche kolen a *f* 1.54 per mud.

Heden ochtend omstreeks half negen ure ontdekte men brand in een pakhuis met scheepsvictualie, achter het huis van den heer H. Hut, aan de oostzijde van de Leuvehaven, tegenover de Leuvebrug alhier. Door doelmatige en met spoed toegesnelde hulp der brandweer was men den brand, die zich in den beginne zeer dreigend liet aanzien, weldra meester.

Naar men verneemt is door Z. M. tot ridder der orde van de Eikenkroon benoemd de heer J. J. Meijer, civiel-gezaghebber in de afdeeling Tanah-Laut (Borneo).

Bij Zr. Ms. besluit is benoemd tot notaris te Deventer mr. H. Houck, thans procureur bij de arrondissements-regtbank en plaatsvervangend kantonregter aldaar.

Bij Koninklijke besluiten zijn benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Muiden de heer T. G. P. Arnold, thans ontvanger derzelfde middelen te Monnikendam, en tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Hardinxveld c. a. de heer E. C. A. Plancken, thans ontvanger derzelfde middelen te Oude Tonge.

Verschillende gemeentebesturen, allen op den regter-Maasoever tusschen Nijmegen en Venlo, hebben zich den 24 dezer bij request tot den Koning gewend en daarbij te kennen gegeven „dat de streek welke zij bewonen, door de aanneming der wet op de Staatsspoorwegen, geïsoleerd en als 't ware van het Vaderland geheel afgescheiden is geworden; dat zij mitsdien zijn verstoken van de voordeelen welke bij die wet met zoo milde hand aan de overige deelen van ons Vaderland zijn toegekend, en dat zij des ongeacht zullen moeten dragen in de ontzettende uitgaven die tot het daarstellen der bepaalde spoorweglijnen zullen moeten gedaan worden; dat alzoo door de uitvoering, die aan deze spoorwegwet moet gegeven worden, onwillekeurig eene onbillijkheid zal begaan worden, en dat, vermits thans de gelegenheid geboren is om afweer van het boven hen hangend onheil te erlangen, zij de eerbiedige vrijheid nemen aan U Sire het volgende voor te dragen, omdat zij weten dat zij bij U. M. op gelijke bescherming mogen rekenen, en dat het Uw Koninklijk verlangen is dat de weldaden, die van Staatswege uitgedeeld worden, aan alle onderdanen in gelijke mate toevloeijen. In Nijmegen, eene stad die bij dezelfde wet insgelijks van het genot der Staatsspoorwegen uitgesloten werd, is in het afgeloopen jaar op eene talrijke vergadering der burgerij eene commissie benoemd, aan wie opgedragen werd de belangen der stad, met betrekking tot de spoorwegen, te bevorderen. Deze commissie heeft het plan opgevat om de lijnen Arnhem-Nijmegen tot de Pruissische grenzen, Nijmegen-Venlo en Nijmegen-'s Bosch, daar te stellen. Voor de eerstgenoemde lijn is haar eene voorloopige concessie, voor de beide laatste lijnen de voorkeur gegeven. De uitvoering daarvan hangt thans nog af van het toestaan der gevraagde subsidie voor de overbrugging bij Arnhem en Nijmegen, en wanneer hierop gunstig beschikt mogt worden, dan hebben de adressanten de zekerheid dat deze voorgestelde lijnen zullen tot stand komen. Zij hebben die zekerheid door hunne wetenschap dat de mannen, waaruit de gezegde commissie is zamengesteld, geene plannen zullen voordragen, tot de volledige uitvoering waarvan zij niet in staat zijn. Door de lijn Nijmegen-Venlo zou de streek, door de ondergeteekenden bewoond, in het net der spoorwegen opgenomen zijn. Deze lijn is van algemeen belang. Door deskundigen is het strategisch nut dezer lijn zoo dikwerf aangetoond, dat het overbodig zoude zijn daarop terug te komen. Nu de lijn Maastricht-Luik hare voltooijing nabij is, zou de lijn Arnhem-Nijmegen-Venlo de schakel worden tusschen eene regte lijn die van Marseille naar de Noordelijke provincien zal loopen. Zij zal tevens voor den Noorder Staatsspoorweg van het grootste gewigt zijn, omdat zij hem zal voeden met al wat van het zuiden wordt aangevoerd. Het is bij gevolg voor de welvaart der adressanten eene levenskwestie of de Nijmeegsche spoorweg-commissie in staat zal gesteld worden, hare plannen ten uitvoer te brengen. Sire, de adressanten hebben in den afgeloopen winter gezien met hoe warme belangstelling door Uwe Majesteit in het lot uwer onderdanen werd deelgenomen; moge thans ook ons beroep op de algemeen bekende regtvaardigheid uwer Majesteit een gunstigen uitslag hebben en daarheen leiden dat aan de Nijmeegsche spoorweg-commissie de door haar gevraagde subsidie worde toegestaan, opdat daardoor aan onze treurige afscheiding van het Vaderland een einde worde gemaakt."

Gelijk reeds uit verschillende berigten is gebleken, heeft het denkbeeld van den Minister van Marine, om de werf te Vlissingen op te heffen, aldaar groote verslagenheid te weeg gebragt, en men spant alle krachten in om den slag af te weren, welke die stad met ondergang bedreigt. Reeds hebben wij in zijn geheel het adres medegedeeld, dat te dezer zake door de Kamer van koophandel en fabrieken te Vlissingen aan de Tweede Kamer is gerigt. De Gemeenteraad aldaar heeft zich bij adres zoowel tot Z. M. den Koning als tot de Tweede Kamer gewend, om er met ernst op te wijzen, dat, wanneer het denkbeeld des Ministers uitvoering mogt verkrijgen, aan de welvaart der ingezetenen en het welzijn der gemeente een doodelijke slag zou worden toegebragt, wordende daarvoor dezelfde bewijsgronden aangevoerd als in het adres der Kamer van koophandel werden ontwikkeld. Bovendien is nu door een aantal ingezetenen van Vlissingen nog een dergelijk adres aan de Tweede Kamer gerigt.

Daar bij de verschillende artilleriekorpsen des legers het getrokken kanon van 4 pond ingevoerd is, zoo is ten gevolge daarvan, door het Departement van Oorlog eene wijziging gebragt in de kanonnierschool, welke voortaan bij de exercitien gevolgd zal moeten worden.

De Minister van Finantien heeft bekend gemaakt dat bij hem ontvangen is een postwissel groot *f* 1.35, door een onbekende onder het postmerk Emmen, tot voldoening van te min betaalde regten ingezonden.

De Commissie van onderstand van noodlijdenden ten gevolge van watervloed, in het ressort Zalt-Bommel, heeft hare rekening en verantwoording gedrukt dóen toekomen aan de vele commissiën en hulpvaardige personen, die door hunne geldelijke of andere bijdragen krachtig hebben medegewerkt. „Terugziende," aldus leest men in de begeleidende circulaire, „op al wat er noodig is geweest voor de duizende noodlijdenden, die, met hun vee aan den dijk gedreven, van alles waren beroofd, moet met groote vreugde erkend worden, dat het niemand aan het noodige ontbroken heeft, door de milde giften der menschenvrienden in en buiten ons Vaderland, met onzen edelen en geliefden Koning aan het hoofd."

Uit de rekening en verantwoording blijkt, dat het totaal der ontvangsten heeft beloopen de aanzienlijke som van *f* 168 900.86 en dat der uitgaven *f* 168,583.29½, zoodat de rekening sluit met een batig saldo van *f* 317,56½.

Beroepen tot predikant bij de Remonstrantsch Gereformeerde gemeente te Oude Wetering ds. H. W. Quint van der Sloot, thans te Zevenhuizen en Bleiswijk.

Aangenomen het beroep tot predikant bij de Hervormde gemeente te Lettelbert en Enumatil (Groningen) door den kandidaat W. J. Coenen, thans hulpprediker te Heusden.

SCHIEDAM 30 *october*. — De Raad dezer gemeente heeft in zijne vergadering van heden avond benoemd tot wethouder, in de plaats van mr. P. Loopuyt, die voor zijn lidmaatschap van den Raad bedankt heeft, den heer J. B. Nolet.

'S GRAVENHAGE 30 *october*. — Bij de opening der stembriefjes voor de verkiezing van een lid der Provinciale Staten van Zuidholland bleek, dat waren ingekomen 348 briefjes, van onwaarde 3, bleven dus geldig 345. Hiervan hebben zich verklaard voor den heer J. W. van der Schooren 212, voor jhr. J. Westpalm van Hoorn tot Burgh 90, zoodat eerstgemelde heer gekozen is.

— De heer mr. L. A. H. baron van Ittersum, raad van legatie bij het Nederlandsch gezantschap te Frankfort, is alhier aangekomen. De heer van Ittersum is tot andere functien geroepen.

De heer Guido Ambrosioni, professor te Pavia, is in de residentie aangekomen en aan het Hôtel de l'Europe afgestapt.

— Gisteren zijn de verschillende examens geëindigd van de onderofficieren, die van 14 dezer bij afwisseling onder voorzitterschap van den generaal-majoor Hardenberg alhier zijn geëxamineerd voor 2den luit.-kwartiermeester bij het Oost-Indisch leger, en voor gelijken rang van 2den luitenant-administrateur van kleeding en wapening voor het leger hier te Lande. Omstreeks vijftig aspiranten hebben aan dat examen deelgenomen.

— Gisteren, bij het doen van exercitien door het 3de reg. dragonders, is een dragonder van het paard gestort, waardoor hij belangrijke verwondingen en kneuzingen heeft bekomen; hij is naar het hospitaal overgebragt.

— Bij arrest van den Hoogen Raad van 26 junij ll. was vernietigd een arrest van het Hof van Drenthe, waarbij de Officier van Justitie niet ontvankelijk werd verklaard in een opgeworpen partieel appèl. Bij datzelfde arrest was de zaak teruggewezen naar dit Hof, om die op nieuw te onderzoeken. Het Hof heeft thans, bij een nader arrest, beslist, dat 's Hoogen Raads arrest van het Hof de bevoegdheid niet kan ontnemen, om over de geheele zaak te oordeelen, en heeft, op grond van het niet bewezene der schuld van den requirant in deze (D. Meinen), dezen vrijgesproken. Van dat arrest heeft de procureur-generaal bij den Hoogen Raad zich, in het belang der wet, in cassatie voorzien. In de zitting van den Raad van heden werd deze zaak behandeld en is door den advocaat-generaal Karseboom geconcludeerd tot vernietiging van het genoemde arrest, omdat het Hof, in stede van te doen wat het door den Hoogen Raad was opgedragen, gemeend heeft nogmaals te kunnen en te mogen beslissen omtrent eene uitspraak, waarvan het niet was gesaisisseerd. De uitspraak van den Raad is bepaald op 19 november.

— Aan de firma van de wed. P. de Kok en Zoon alhier is de vervaardiging opgedragen van het maken van een wit marmeren monument, dat op de burgerlijke begraafplaats op het graf van wijlen den kapitein-luitenant ter zee J. H. van Boudijck Bastiaanse zal geplaatst worden; hetzelve zal met zijne wapenen, tropheën enz. versierd zijn.

— De jury voor den Koninklijken Franschen schouwburg heeft mlle Smitz Erambert aangenomen als première dugazon, maar zich verpligt geacht de aanneming te weigeren van mr. Baudalbert, voor het emplooi van premier fort ténor.

ASPEREN 29 *october*. — Op de heden alhier gehouden paardenmarkt waren vele goede en schoone paarden aangevoerd. Er waren nog al veel jonge paarden aanwezig, waarin veel gehandeld en tot hooge prijzen omgezet werd.

HAARLEM 29 *october*. — Als eene buitengewone bijzonderheid wordt uit Hillegom gemeld, dat aldaar in den tuin van J. van Waveren eene partij narcissen Grand Monarque dit jaar voor de tweede maal in bloei staat, met eene menigte volwassen bloemtrossen.

AMSTERDAM 28 *october*. — De natuurkundige afdeeling der Koninklijke Academie van Wetenschappen hield ll. zaturdag hare gewone vergadering. — De heer Miquel, verzocht hebbende ontheven te worden van de commissie om verslag uit te brengen over de verhandeling van den heer Oudemans, over de *cupuliferae Javanicae*, is in zijne plaats benoemd de heer v. d. Bosch. — Eene mededeeling, door den heer van der Willigen ingezonden, over de constanten der reflectie van den bloedsteen (*lapis hematitis*) zal in de verslagen en mededeelingen worden opgenomen. — De heer Donders bragt, ook namens de heeren van Hasselt en v. Geuns, rapport uit over den brief van den Minister van Binnenlandsche Zaken, over het gebruik van vleesch van rundvee aan de longziekte gestorven. De commissie heeft een antwoord aan den Minister ontworpen, waarin het gebruik van vleesch van rundvee, lijdende aan de longziekte, in het eerste tijdperk, niet als schadelijk wordt verklaard; daarentegen raadt zij voorzigtigheidshalve het gebruik af van het vleesch van zoodanige dieren, welke in het laatste tijdperk der ziekte verkeerden, toen zij geslagt werden, of die aan de ziekte zijn gestorven, ofschoon de ervaring deswege nog geene uitspraak heeft gedaan. De commissie acht het gebruik van vleesch van rundvee, lijdende of gestorven aan miltvuur en andere soortgelijke ziekten, benevens het klaauw- en mondzeer, de dolheid, de blaaswormziekte, de vergiftiging, de runderpest gevaarlijk voor de gezondheid. Ook het gebruik van melk en boter, afkomstig van de dieren, welke aan genoemde ziekten lijden, wordt afgekeurd. De commissie dringt aan op toezigt en wenscht dit opgedragen te zien aan Staatsgeneeskundigen, wier benoeming zij krachtig aanbeveelt; mogt die benoeming evenwel niet spoedig te verwachten zijn, dan stelt zij voor de gemeentebesturen aan te schrijven verordeningen op de keuring en den verkoop van vee en vleesch tot stand te brengen en wijst op de verordening te Utrecht op dat stuk ingevoerd, en ontworpen door wijlen dr. A. Numan. Het ontwerp-antwoord werd bestreden door den heer v. Baumhauer en verdedigd door de heeren Schneevoogt, v. Geuns, Donders en v. d. Boon Mesch, en werd daarna goedgekeurd. — De heer de Vriese heeft daarna eene mededeeling gedaan over voortbrengselen van het plantenrijk van Borneo's Westerafdeeling, welke aanbeveling verdienen voor den handel. Inzonderheid vestigde hij de aandacht op eene plantaardige vetstof, welke van Borneo in groote hoeveelheid naar Singapore wordt uitgevoerd, maar niet in onzen handel voorkomt. De Engelschen geven daaraan den naam van *vegetable tallow*. Men koopt het in de plaats van productie voor *f* 10 de picol en te Singapore reeds geldt het *f* 25 de picol. De waarde van den uitvoer van dit product naar Singapore wordt begroot op ½ millioen, terwijl het product op Java bijna onbekend is. Het wordt verkregen van een boom, behoorende tot de familie der dipstrocarpeën; hij wenschte die boomsoort naar Java over te brengen. — De heer von Baumhauer deed daarna eene mededeeling over een steen, welke in het kabinet van het provinciaal genootschap van Noordbrabant als meteoriet werd bewaard, en te St. Michiels-Gestel, na een hevig onweder, is gevonden. Uit zijn onderzoek is gebleken, dat de steen geen meteoriet is, maar een stuk pleister met steenkool vermengd, welke waarschijnlijk door den bliksem van een of anderen schoorsteen is afgeslagen. — De vergadering is daarna gescheiden.

AMSTERDAM 30 *october*. — In de heden gehouden zitting van den Gemeenteraad is de behandeling der gemeentebegrooting voor 1862 aangevangen. Door den heer Broms c. s. is een voorstel gedaan, strekkende om meer uitbreiding te geven aan de publieke werken (wallen, vernieuwing der Halvemaansbrug, verwijding van straten, demping der Lindengracht), en de daartoe noodige gelden te vinden òf door het verkoopen der inschrijvingen ten name van de stad op het grootboek der 2½ pct. nationale schuld, òf door het sluiten eener leening.

— Maandag jl. is alhier van de werf van de heeren P. van Vlissingen en Dudok van Heel, met het beste gevolg, van stapel geloopen eene voor rekening der Deventer Stoomboot-Maatschappij (dienst tusschen Rotterdam en Deventer) gebouwde stoomboot, waaraan de naam is gegeven van Paul van Vlissingen. Wij vernemen dat het bestuur van genoemde maatschappij door die benaming eene welverdiende hulde heeft willen brengen aan den in de industriële wereld zoo algemeen bekenden stichter der fabriek, wiens naam ook buiten Europa zoo zeer geroemd wordt.

— Dezer dagen is alhier aangekomen de heer B. Tomé, aartspriester van Deïrel-Kamar (zetel van het bisdom van Seyde en hoofdplaats van het gouvernement van den Libanon), vicarius-generaal van het bisdom van Sidon. Hij is door zijnen bisschop, mgr. Th. Kiogmi, naar Europa afgezonden, om aalmoezen bij de geloovigen in te zamelen voor den opbouw der kerken, welke de Druzen in het bisdom van Sidon verwoest hebben. De heer Tomé zelf is in zijne familie op vreeselijke wijze geteisterd. Hij heeft in de bloedige slagting 33 leden zijner familie verloren, en daaronder zijnen vader, die levend door de Druzen verbrand is. Zijne familie heeft bij de 300,000 franken verloren, en is thans tot de uiterste armoede gebragt. Hij zelf is twee maal aan het moordend staal der Druzen ontkomen.

ENKHUIZEN 29 *october*. — Gepasseerde week is de schelvischvangst bij Terschelling vrij gunstig geweest. Bij Texel werd evenwel door de Enkhuizer visschers weinig of niets gevangen. De gemiddelde prijs was *f* 15 per 100 stuks.

HELDER 28 *october*. — Heden morgen zijn in dezen polder de werkzaamheden aangevangen voor den aan te leggen spoorweg.

UTRECHT 30 *october*. — Gisteren vereenigde zich de dd. schutterij, onder bevel van den majoor baron Taets van Amerongen, in het Sterrebosch, ten einde inspectie te maken voor den generaal-majoor van Mulken. De houding en het voorkomen van dit bataillon werden door allen geroemd en doet haren ijvervollen en verdienstelijken chef alle eer aan. Na het ten uitvoer brengen van eenige manoeuvres en het defileren verliet de bevelhebber het terrein, na zijne bijzondere tevredenheid aan den kommandant te hebben te kennen gegeven — voorwaar eene allergunstigste uitzondering — die dan ook door de burgers op hoogen prijs wordt gesteld, daar op deze wijze de grond en kern ontstaat tot eene waarlijk bruikbare formatie en het bewijs geleverd wordt, dat onder eene gebrekkige wetgeving op dit punt met lust, energie en ijver toch nog wel iets goeds is daar te stellen. Eene menigte menschen uit alle standen was ooggetuige van dit waarlijk militaire schouwspel, dat door het heerlijkste weder begunstigd werd.

— Eene commissie, bestaande uit de heeren dr. J. L. C. Schroeder van der Kolk, mr. W. J. Roijaards van den Ham, jhr. J. E. van Heemskerck van Beest, ds. J. P. Th. van der Lith en J. C. van Eelde, heeft zich tot de ingezetenen dezer stad gewend ter bekoming van bijdragen, tot de oprigting van een patronaat in het belang der van krankzinnigheid hersteldeu in deze provincie.

KAMPEN 29 *october*. — Jl. zondag morgen begaven zich drie personen, waaronder een vader en zoon, met een schuitje den IJssel op, om op de hoogte van Wilsum te visschen. Op die plaats gekomen had een hunner, Willem Nijboer, alhier wonende, die het schuitje wilde vast leggen, het ongeluk zijn evenwigt te verliezen, in de rivier te vallen en jammerlijk te verdrinken. Door dezen val sloeg het schuitje, dat aan het waggelen raakte, om, zoodat ook de andere persoon in het water viel. De zoon van den verdronkene, een jongeling van 11 jaren, die reeds vroeger uit het schuitje was gegaan, met den hengel van den wal stond te visschen en zijn vader in de diepte zag wegzinken, kon laatstgemelden, die digter bij den wal in het water lag, door het toesteken van zijn vischstok nog redden. De overledene, een braaf en oppassend huisvader, laat eene bedroefde weduwe met een kind achter.

GRONINGEN 29 *october*. — Als een voorbeeld van buitengewone zwaarte op jeugdigen leeftijd meldt men dat alhier iemand woonachtig is, die, 19 jaren oud zijnde, 192 pond zwaar is.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Woensdag 30 *October*.

In deze zitting zijn ingekomen de inlichtingen van den Minister van Binnenlandsche Zaken op het adres van den kerkeraad te Oosterwijk ten aanzien van de Heilige Geest-armen. — In handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren Bots, Mackay, Cool, van Heukelom en Lycklama.

Nog zijn ingekomen twee adressen tegen de aanneming van de onteigeningswet voor den spoorweg Leyden-Woerden, die aan de commissie tot de verzoekschriften worden verzonden.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over de wetsvoordragt nopens den

Raad van State.

en wel over art. 23, aldus luidende: „Eene afdeeling van den Raad wordt door Ons gehoord over elke uitspraak over geschillen van bestuur of andere, die bij Ons behoort."

Hierop is voorgesteld het volgende amendement van den heer de Brauw, om, in plaats: „eene *afdeeling* van den Raad," te lezen: „de *Raad*," en bij te voegen eene tweede alinea, luidende: „De afdeeling bedoeld bij de 2de alinea van art. 13 wordt belast met de behandeling dier geschillen overeenkomstig de voorschriften van de artt. 35 en 39."

De heer *de Brauw* licht zijn amendement kortelijk toe. Zijn doel is om de questie, die bij art. 13 besproken, maar niet beslist is, te doen uitmaken. Hij stelt dus voor: 1°, dat de *Raad* adviseert over geschillen van besturen en *niet* eene afdeeling, en 2°, de omschrijving der taak van die afdeeling voor de behandeling dier geschillen. Hij komt daarbij nogmaals terug op de verrassende wending der Regering, die, na eene aanmerking in 't eindverslag, van gevoelen veranderd is en hare voordragt heeft gewijzigd. Hij laat daar, in hoeverre dergelijke handelwijze strekken kan om het vertrouwen in de Regering te versterken bij hen die haar wenschen te steunen; maar zooveel is zeker dat de gewisselde stukken geene aanleiding konden geven tot het vermoeden dat de Regering haar beginsel zou opgeven. Zijn amendement herstelt de oorspronkelijke voordragt en regelt den werkkring der afdeeling overeenkomstig artt. 35—39, zoodat niet die afdeeling, maar de volle Raad, het grondwettig advies aan den Koning uitbrengt.

De heer *van Eck* vereenigt zich evenmin met het amendement als met de gewijzigde voordragt der Regering. In de voordragt der Regering zijn z. i. geene genoegzame waarborgen voor de ingezetenen, die, bij administratieve geschillen, meestal hetzelfde belang hebben als bij geschillen van burgerlijk regt. Daar heeft men waarborgen bij de onafhankelijke, onafzetbare regterlijke magt, terwijl men hier heeft afzetbare regters, benoemd door het uitvoerend gezag. Bovendien zal die afdeeling slechts een *advies* aan den Minister hebben uit te brengen, waaraan de Minister zich niet eens zal hebben te houden. Spreker wenscht dus voor administratieve geschillen eene afzonderlijke regtsmagt, omgeven met dezelfde waarborgen als voor de burgerlijke regtspraak bestaan. Hij weet dat de meerderheid der Kamer dat beginsel niet is toegedaan, maar hij acht het van zooveel belang dat, wordt er niet in voorzien, hij daarom de wet zal moeten afstemmen.

De heer *van Nispen* bestrijdt mede de voordragt, waaruit hij in de praktijk willekeur ducht. De Minister, die bevolen heeft dat de wet in dien zin zal worden toegepast, zal zich niet laten terug houden door een advies eener afdeeling van den Raad van State, zoo deze niet in den geest van het uitvoerend gezag adviseert. Het doet hem leed dat in den jare 1861 dergelijke voordragt van beslissing aan een deel der uitvoerende magt wordt gegeven. Zulk een maatregel zal in de praktijk falen, en tot groote onbillijkheden jegens de ingezetenen aanleiding geven.

De heer *van Goltstein* gelooft dat men eerst *thans* kan zeggen dat het beginsel van art. 23 aan de orde is. Bij art. 13 was de zaak slechts aangehaald, maar volstrekt niet beslist. Art. 23 staat geheel op zich zelf. Spreker stelt dit voorop, omdat hij gisteren gehoord heeft dat die zaak reeds beslist zou zijn, en dit is het geval niet.

Over het *nut* eener afzonderlijke afdeeling voor het contentieus zal hij niet uitwijden, schoon er veel op af te dingen valt, want er kan eene eenzijdige beschouwing van de afdeeling uitgaan, en dan zou eene revisie door den geheelen Raad zeker niet ondoelmatig zijn. Maar het komt hier vooral aan op de grondwettige questie: of de opdragt aan eene bijzondere afdeeling van advies aan den Koning, overeenkomt met de Grondwet, en dan beroept hij zich op de eigen Memorie van Toelichting der Regering, waar zij dergelijke afdeeling bestrijdt. Daarmede is spr. het eens, want art. 72 der Grondwet spreekt van *den Raad* en niet van eene afdeeling.

Er is gezegd dat art. 71 den wetgever vrij laat in de regeling der bevoegdheid van den Raad. Spr. zou dit toestemmen, als art. 71 alleen bestond; maar dit moet in verband beschouwd worden met art. 72, en de bevoegdheid kan niet verder gaan of anders zijn dan bij art. 72 omschreven is. De Regering bestrijdt het regterschap van den Raad van State juist op grond dat de Raad volgens art. 72 *adviseert*; welnu, waarom is datzelfde argument niet toepasselijk op het adviseren door eene enkele afdeeling?

De heer *van Heukelom* (voor zoo ver hoorbaar) is het in de meeste opzigten eens met de vorige sprekers die aan den Raad van State de administratieve regtsmagt wenschen toegekend te zien. Hij acht dit noodig èn in 't belang der ingezetenen èn in 't belang der goede werking van de ministeriële verantwoordelijkheid. Als het stelsel der Regering opgaat, moet zij ook in belastingzaken *vonnis* vellen. Is dat wenschelijk? In allen gevalle verlangt hij dat de questie

Handelsberigten.

SCHIEDAM 30 October.

Granen. Verkocht: Rogge, 141 ℔ Pernau *f* 240 cont., *f* 242 6/w.; 141 ℔ Kunda *f* 242 6/w.; 142 ℔ Riga Pools. *f* 234 1/m. Gerst, 125 ℔ Coursche *f* 200 6/w.

Moutwijn,	per Ned. Vat zonder fust	*f* 12.25.
Jenever,	„ „ „ „ „	- 17.75.
Amst. Proef	„ „ „ „ „	- 19.—.

Alles zonder de belasting.

Spoeling per Ketel .... *f* 1.60.

AMSTERDAM 29 October.

Kruidenierswaren. De gisteren gehouden veilingen zijn afgeloopen als volgt: 58 k. Sucade gedeeltelijk verkocht tot 47 a 52 c.; 19 k. en 6 potten geconf. Gember verk. tot 37 a 38 c.; 9 k. Confituren verk. tot 32 c.; 6 k. geconf. Oranjeschillen verk. tot 32 a 33 c.; 50 k. geconf. Gember verk. tot 59 c.; 14 cer. Z. B. Amandelen verk. tot *f* 31½ a *f* 32¾; de 50 f. Krenten gedeeltelijk verk. tot *f* 14¼ a *f* 15, en de 200 vtjs. dito verk. tot *f* 14½ a *f* 16; de 500/1, 300/2 en 200/4 k. nieuw Muscadel Rozijn zijn uit de hand verkocht; 4 vtjs. dito verk. tot *f* 16½; 6 vtjs. Krenten verk. tot *f* 12¼.

Tabak en *Sigaren.* Afloop der heden gehouden veiling: van 68 v. Maryland Tabak zijn 6 kav. verk. tot 21½ a 30 c., dooreen circa 25 c., en 11 kav. opgeh. tot 21 a 26 c.; 15/m. Havana Sigaren, La Union P. H., verk. tot *f* 16.50 a *f* 20.50, dooreen tot *f* 18.50.

Granen. Tarwe in een doen: 130 ℔ b. Pools. *f* 398. Rogge prijshoudend met goeden handel: 122 ℔ Pruiss. *f* 248; 123 ℔ dito *f* 251 van boord; 123 ℔ N. dito *f* 255; 125 ℔ Petersb. *f* 259; 117 ℔ Arch. *f* 238; 121 ℔ dito *f* 248; 121 ℔ Petersb. *f* 248; op levering in Oct. en Nov. *f* 224; in Maart en Mei *f* 232. Gerst iets hooger: 113 ℔ Zweeds. *f* 213; 113 ℔ Deens. *f* 215. Haver zonder handel. Boekweit prijshoudend: 122 ℔ Holst. *f* 247.

Zaden enz. Koolzaad, in veiling Oost-Indisch *f* 340, *f* 363. Op 9 v. olie te leveren in April £ 80; Oct./Nov. £ 78. Lijnzaad een doen: 107 ℔ Riga *f* 345; 111/112 ℔ Bombay *f* 410. Raapolie: op 6/w. *f* 43½; vlieg. *f* 42; 1 Mei e. k. *f* 43¼; 1 Nov. *f* 42, *f* 41¾; 1 Dec. *f* 42½, *f* 42¼. Lijnolie op 6/w. *f* 37; vlieg. *f* 35¾; 1 Nov. *f* 35; 1 Dec. *f* 34. Hennepolie op 6/w. *f* 41½. Raapkoeken per 1040 st. *f* 85 a *f* 90. Lijnkoeken per 104 st. *f* 12 a *f* 15.

Vee. Kalveren 1ste kwaliteit *f* 50 a *f* 70, 2de dito *f* 40 a *f* 60, 3de dito *f* 30 a *f* 50; Schapen *f* 20 a *f* 24; Varkens 46 a 50 c. per Ned. ℔.

LONDEN 28 October.

Suiker stil doch vast; 250 kisten Havana bedongen 39/3. Geraffineerde flaauw. Voorraad 81,291 ton. — *Rum.* Demerary 1/8½, Penang 1/6½. — *Koffij* prijshoudend. — *Thee.* Met goeden handel in nieuwe zwarte tot vaste prijzen, good Shipping Congo 12 d. — *Rijst* stil doch vast; Carolina 32/6. Voorraad 31,383 ton. — *Indigo* in veiling 9 a 6 d. hooger dan in de vorige veiling. — *Jute* willig; prijzen zijn 20/ a 30/ hooger. — *Hennep* met goede vraag; good roping 5/ a 10/ hooger. — *Zaden.* Lijnzaad vast, Bombay 66/6, Taganrog 60/9 a 61/. Raapzaad Guzerat 70/6 a 70/9, ord. Calcutta 40/, bruin Kurrachee 64/ a 67/. *IJzer.* Schotsch Giet- vast op 50/. — *Katoen* willig. — *Oliën.* Lijn- vaster 35/; Raap- vast; Cocos- onveranderd; Palm- prijshoudend 45/ a 45/6; Terpentijn- vaster 63/.— *Talk* flaauw: loco 52/6 a 52/, tot ult. Dec. 52/ koopers, Voorjaar 52/9. Voorraad 34,648 vaten.

Veemarkt. De aanvoeren van het Vasteland in de afgeloopen week waren weer vrij groot. Heden ter markt was veel Horenvee aangevoerd, puike soorten echter betrekkelijk schaarsch zijnde, waren iets hooger. Schapen flaauw. Kalveren prijshoudend. Varkens zeer vast, jonge dito iets hooger. Ossen 3/2 a 4/10, Schapen 3/8 a 5/4, Kalveren 4/ a 5/, Varkens 4/ a 5/.

Graanmarkt. De aanvoeren waren vrij groot, Engelsche Tarwe met redelijke vraag tot eene verlaging van 1/; Buitenl. onveranderd. Amerik. Meel flaauw. Goede Gerst wel zoo vast, Egypt. met veel voorraad flaauw. Erwten en Boonen vast. Haver met redelijke vraag, goede soorten prijshoudend, zachte nieuwe flaauw. Zaden vrij vast. De aanvoeren der vorige week bedragen: Tarwe 39,899 q., Gerst 14,754 q., Haver 29,402 q., Boonen 4891 q., Erwten 747 q., Meel 17,324 z. en 25,190 vtjs.

LONDEN 29 October.

Suiker stil, Mauritius middl. en goed klein greing voor raffin. n.° 12 a 13, 42/ a 43/, goed zacht grocery n°. 12, 42/. Geraffin. 6 d. lager, stukken flaauw als voren. — *Rum.* Jamaica als voren, mooi Demerary 1/9½, goed bruin Leewards 1/8½. — *Koffij.* Native Ceylon flaauw, goed ord. klein 67/ a 68/6, Plant. iets lager, laag middl. en middl. grof groenachtig 77/ a 78/6, laag middl. en middl. grof grijsachtig blaauw 76/ a 80/.— *Cacao.* Trinidad 62/. — *Thee* prijshoudend. — *Rijst* stil, Bengal goed middl. Paarl 14/ a 14/6. — *Hennep.* Manilla vast, middl. roping £ 22. — *Lijnzaad.* Calcutta 61/6, ord. 60/6. — *Harst* vaster, ord. 13/. — *Metalen.* Schotsch Gietijzer vast 50/. Zink vast, loco £ 19.5. — *Katoen* stil. — *Oliën.* Lijn- stil 35/, Raap- vast, Cocos- met goeden handel, Ceylon- 49/6 a 50/, Cochin- 50/6, Palm- prijshoudend 45/6, Olijven- vast, Gallipoli- £ 60, Terpentijn- hooger 63/ a 63/6. — *Talk* flaauw loco 52/ a 52/3, oude 51/ a 51/6, het geheele jaar 51/6 a 52/, Voorjaar 52/6 a 53/.

LIVERPOOL 28 October.

Suiker stil tot vorige prijzen. — *Koffij.* Rio 49/ a 50/. — *Lijnzaad.* Bombay 65/. — *Peper.* Zwarte 4½ a 4 3/16 d.; Witte dito 6 1/16 d.

ANTWERPEN 29 October.

Campêchehout willig. — *Cacao.* Trinidad 44 c cons. — *Granen* zeer vast, roode Amerik. Tarwe *f* 15½; goede Oostz. *f* 16. Gerst, Stettin *f* 8 a *f* 8½. Rogge niet aan de markt. — *Oliezaden* met meerdere vraag, Marianopel en Odessa Lijnzaad *f* 16 voor mooije kwaliteit. Zeeuwsch Koolzaad *f* 17 a *f* 17¼. — *Hop.* Nieuwe Aalst fr. 90. — *Harst.* Licht bruine Amerik. *f* 6¾; voor bruine werd te vergeefs *f* 6½ geboden. — *Rijst* vast. — *Terpentijn.* Frans. tot *f* 34 afgedaan, men houdt thans op *f* 35 a *f* 36.

HAVRE 27 October.

Katoen vast zonder nieuwe verkoopen. — *Wol.* De groote veiling is gisteren avond afgeloopen. Van 1463 b. Wol en 75 b. Schapenvellen, die gisteren aangeboden werden, zijn 775 b. Wol en 27 b. Vellen verkocht. — *Hout.* St. Martha fr. 16¼.

HAMBURG 29 October.

Koffij stil. — *Zink* vast. — *Raapolie* per Oct. 26.14, per Mei 27.6 a 27.4. — *Granen.* Tarwe in loco flaauw bij geringen handel, af Stettin per voorjaar tot 150, af Koningsb. tot 152 rth. bco. aangeboden zonder kooplust. Rogge in loco onveranderd; af Koningsb. 80 ℔ per voorjaar tot 91/92 rth. bco. aangeboden, allen bij uitzondering 90/91 bedongen.

GENUA 26 October.

Koffij onveranderd, Rio fr. 71½ a 74. — *Suiker.* Ruwe met eenige vraag; voor Geraffin. is weinig vraag, NSR n.° 3 bedong fr. 47 met 6½ % disc. — *Olijvenoöie* met weinig vraag en prijzen onveranderd, men betaalde voor Riv. Pon. eetb. fr. 91 a 92; Sardin. dito mi fine fr. 80 a 93; Tunis fr. 72.80 c.; Abelmé fr. 75.60 c.; Lavato fr. 66 a 68.

RIGA 12/24 October.

Zaden. De aanvoeren blijven klein, zoodat er weinig omgaat. Van Zaai-Lijnzaad werden 40 mille tonnen aangevoerd en 20 mille tonnen afgescheept. Houders eischen hooge prijzen, die men echter niet algemeen wil inwilligen. Men noteert ordin. 10 a 10¾ z. r., puik 11½ a 11¼ z. r. — *Vlas* flaauw. — *Hennep.* Er is nog al iets omgegaan en de voorraad is verminderd. Op levering stil door de hooge vraagprijzen. Ordin. kwaliteit wordt op 105, 102 en 99 r. cont. gehouden en 110, 107 en 104 r. bco. met 10 pct. avans. — *Granen.* Rogge in de eerste hand ontbreekt; men betaalde 116/117 ℔ z. r. 115, per Mei zijn koopers tot z. r. 110 voor 116/117 ℔ met 25 pct. avans, zonder verkoopers. — *Wissel* op Londen 44½ a ⅝.

13/25 October.

Zaden. Zaai-Lijnzaad flaauw; Kroon r. 10¼ a 10, verkoopers, half puik r. 10½, puik r. 11.

NEW-YORK 15 October.

Katoen vast; middling Upland 21½ a 21¾ c.; verkoopen 800 b. — *Meel.* State en Western flaauw; super fine State $ 5.25 a 5.35, extra dito $ 5.45 a 5.55. — *Granen.* Tarwe met goede vraag; Chicago voorjaars $ 1.15 a 1.18½ c., roode Winter Western $ 1.27 a 1.30. Mais vast; bonte Western 56 a 59 c., witte 65 a 66 c. — *Provisien.* Ossenvleesch flaauw. Spek prijshoudend; Mess $ 14.75 a 15.25, prima $ 9.45 a 10. — *Rijst* flaauw tot vorige prijzen. — *Suiker* stil; Muscovado 7¾ a 8¾ c. — *Koffij* flaauw. — *Harst* en *Terpentijn* onveranderd. — *Olie.* Spermacetie 700 v. verkocht tot $ 1.20. — *Wisselkoers* vast; Londen 60 d., Bankiers bills 107¼ a 107½.

NEW-YORK 19 October.

Katoen vast. — *Granen* en *Meel* goed te plaatsen. — *Wissel* op Londen 107¾.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. A. RUEB
met
J. M. C. CHABOT.

Rotterdam
30 *October* 1861.

Heden overleed, in den ouderdom van 55 jaren, de Heer ADRIANUS VAN DALEN.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten de Stad.

Rotterdam — Wed. H. VAN DALEN,
27 *October* 1861. — geb. DE QUINT.

Heden overleed, na eene langdurige ziekte, tot diepe smart van mij en mijne vier Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot WILLEM JOHAN HENDRIK VAN OOSTERZEE, in den ouderdom van ruim 46 jaren.

Rotterdam — J. J. VAN DER VEN,
29 *October* 1861. — Wed. W. J. H. VAN OOSTERZEE.

Eenige kennisgeving.

Voor de bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen waarden Broeder en Behuwdbroeder, den Heere W. J. PIEPERS, te *'s Gravenhage*, betuigen wij onzen welmeenenden dank.

Mr. J. BAKKER.
A. J. BAKKER,
PIEPERS.

De Ondergeteekende geeft bij deze kennis, dat hij zich op den eersten November eerstkomende hoopt te vestigen als

TIMMERMAN,

in den Winkel van wijlen den Heer P. L. WELS Lzn., Boymansstraat, voormaals Magere Varkensteeg, wijk 5, n.° 15, bij wien hij meer dan vijf en twintig jaren als Meesterknecht is werkzaam geweest. Hij neemt de vrijheid zich in de gunst van zijne Stadgenooten nederig aan te bevelen.

Rotterdam — D. MOMMAAL.
28 *October* 1861.

Voor de spoedige, krachtdadige en doeltreffende middelen door **Brandweer, Politie** en **Schutterij** met zoo gelukkigen uitslag aangewend tot keering van het brandgevaar van dezen morgen, wordt erkentelijk hulde gebragt door de bewoners der bedreigde Panden, die tevens dank betuigen voor de menigvuldige bewijzen van belangstelling en hulpvaardigheid, bij die gelegenheid zoo ruimschoots ondervonden.

FRAs. BROWNE Jr., H. H. VAN DAM, Erven de Wed. DE LIGT, P. KNEGTMANS, Mr. A. VEDER, M. P. KETELAAR. A. VAN DER LEEUW en ZOON & Cie., VAN STIPRIAAN & Cie., Gezusters TOLLENAAR, CHARLES MOENS, A. ENGELS, Wed. C. BALGUERIE GUÉRIN, W. ROBERTSON Az., W. A. C. VAN DAM, M. J. VAN BINSBERGEN, J. C. HOFFMAN, B. MEYLINK, Notaris LAMBERT, F. W. MATHLENER LODERUS.

Woensdag 30 *October* 1861.

Nederlandsche STOOMBOOT-REEDERIJ.

De DIRECTIE maakt bekend, dat de **DIENST** van **ROTTERDAM** naar **NIJMEGEN**, op **Vrijdag den 1 November,**
GEEN PLAATS ZAL VINDEN.

ROTTERDAM & HULL.

Iederen WOENSDAG en ZATURDAG.

Met de Stoomschepen { ***Enchantress,*** Kapit. THS. FARR. / ***Ocean Queen,*** „ CHS. HARDY.

Het Stoomschip **ENCHANTRESS** vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Zaturdag 2 November,** des morgens.

De Agenten *SEEUWEN & Co.*

ROTTERDAM—NEWCASTLE.

Voor Passagiers en Goederen.

De Stoomboot **LORD RAGLAN,** Kapitein **John Hart,** vertrekt van hier naar **NEWCASTLE** ZATURDAG 2 November, des morg. vroeg. Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

ROTTERDAM—GRANGEMOUTH,

in directe verbinding met **GLASGOW,** door het **Forth- en Clyde-Kanaal.**

Het Stoomschip **LOUISE,** Kapitein **P. J. van der Grient,** zal van hier naar **GRANGEMOUTH** vertrekken ZATURDAG 2 November, des morgens vroeg.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

GENERAL STEAM-NAVIGATION COMPANY.

ROTTERDAM EN LONDEN.

De Stoom-Schepen vertrekken met Passagiers en Goederen geregeld iederen Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.

NOVEMBER 1861.

Zaturdag 2,	's morgens	**10**	ure.	**Donderdag 7,**	's namiddags	**2**	ure.
Dingsdag 5,	's namiddags	**1**	„	**Zaturdag 9,**	„	**3**	„

VRACHTEN: Groote Kajuit £ 1.10.—, heen en terug £ 2.5.—.
Voor-Kajuit „ —.17.6, „ „ „ „ 1.6.6.

GEBROEDERS SMITH, *Agenten.*

STOOMBOOTVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM, HULL en GOOLE,

Iederen WOENSDAG en ZATURDAG.

Voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.

De Stoomboot **KILLARNEY,** Kapit. **Ths. Bollands,** vertrekt van ROTTERDAM naar HULL en GOOLE ***iederen Zaturdag.***

Ligplaats: **Nieuwehoofd.** — Adres HUDIG & PIETERS.

SNELVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM en ANTWERPEN,

voor PASSAGIERS en GOEDEREN,

met de Stoombooten

TELEGRAAF.

Deze Stoombooten, behoorende tot de snelstvarende van Europa, hebben schoone Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen hetwelk afgehuurd kan worden.

STATIONS:

SLIKKERVEER, KINDERDIJK, NIEUWE VEER, ALBLASSERDAM, DORDRECHT, STEENEKAMER, 's GRAVENDEEL, WILLEMSDORP, WILLEMSTAD, OOLTGENSPLAAT, DINTELSAS, STEENBERGSCHE VLIET, ZIJPE voor Zierikzee en Brouwershaven, ST. PHILIPSLAND, STAVENISSE, YERSEKENDAM, VOSMEER, THOLEN, BATH en LILLO.

NOVEMBER 1861.

Van Rotterdam.				Van Antwerpen.			
2	Zaturdag	's morgens	7.—	1	Vrijdag	's morgens	10.—
5	Dingsdag	„	9.—	3	Zondag	's middags	12.—
9	Zaturdag	's nachts 8/9	12.—	7	Donderdag	's morgens 6/7	2.30
12	Dingsdag	's morgens 11/12	3.—	10	Zondag	„	5.30

Goederen-Dienst op Antwerpen en Brussel,

MET DE STOOMBOOTEN
„Stad Brussel" en „Stad Rotterdam,"
Afvaart Wekelijks.

Agenten: VAN MAENEN & Co., te Antwerpen; C. VERSTRAETEN DE MEURS, voor Goederen, en CH. HENIN, Hôtel d'Angleterre, voor Passagiers, beiden te Brussel; M. ZOETER, aan het Hoofd te Zijpe; M. AUGUSTIJN, Hôtel de Kroon, te Zierikzee; A. DE BRUYN, Groothoofd te Dordrecht; VAN DER MAADEN & BORGHOLS, te Amsterdam, en

VERWEY & Co., *Cargadoors-Expediteurs*, Boompjes te Rotterdam.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

VEILING TE ROTTERDAM,
op DINGSDAG den 12 NOVEMBER 1861, van:

130 Vaten en 10 Balen } **Ceylon KOFFIJ,** liggende ALDAAR.

De **Monsters** zullen op Vrijdag den 1 November worden uitgegeven.

Amsterdam 30 *October* 1861.

HET GROOT GENEESMIDDEL VOOR ALL

Bekend door de geheele Wereld

De ZALF en PILLEN van HOLLOW

Ziekten van gevorderden leeftijd.

Wanneer de mensch op jaren komt wordt het ... gestel kwijnend, de omloop des bloeds gaat lang... en de ligchamelijke vermogens nemen af. Nu ... de congesties op den lever, aan de long en ... hoofd, en deze worden gevolgd door water... borstkwaal of beroerte, waardoor de oude lieden menigvuldig getroffen worden. Gewoonlijk ... eerst de lever stijf, maar deszelfs werking kan ... hersteld worden door het kuiltje van de maag ... regterzijde ten minste tweemaal daags goed ... Zalf in te wrijven en ter zelfder tijd de Pill... nemen. Door dezelfde behandeling worden de ... gesties op ieder ander orgaan genezen; men be... daarbij maar alleen van plaats te veranderen ... Zalf inwrijven, daar waar de congestie plaats ... Steeds zal men ondervinden, dat de Zalf en ... spoedig en goed genezen.

De Zalf en Pillen moeten te zamen gebruikt ... voor de genezing der volgende Kwalen.

Open Beenen.	Jicht.
Zwerende Borsten.	Lendenpijn.
Brandwonden.	Aambeijen.
Steenpuisten.	Rheumatiek.
Beijen- en Muskietensteek.	Schurft.
Winterhanden.	Zwerende Tepels.
Kanker.	Keelpijn.
Stijve Gewrichten.	Huidziekte.
Likdoorns.	Scheurbuik.
Melaatschheid.	Zeere Hoofden.
Zweren.	Puisten van alle soo...
Ontsteking der Lever, Nieren en Baarmoeder.	Wonden enz., enz.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekom... den Heer J. M. VAN RENESSE, Depôthou... *'s Gravenhage*; bij den Heer M. CLOOS, in de ... sche Apotheek, Hang, bij de Zeevischmarkt, ... te *Rotterdam*, en bij den Heer J. STRAAT... Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*; alsmede **Holloway's Etablissement,** te *Londen*, Strand, en te *New-York*, 80, Maiden-Laine.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als ...
Doosjes Pillen *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* ...
Potjes Zalf .. *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* ...
NB. Bij ieder Doosje Pillen of Potje Zalf is ... papier gevoegd dat den Patienten aan... hoedanig te handelen.

AVIS MEDICAL.

Le Docteur **LA'MER...** continue ses ...sultations personnelles ou par correspondance sur les cas de débilité et les infirmités secrètes ... jeunesse et de l'âge mûr, tous les jours, chez ... **37, Bedfordsquare, à Londres.** — Le D... LA'MERT vient de publier (au prix de 1 Fr.) ... nouvelle édition de son ouvrage, ayant pour ...

LA PRÉSERVATION PERSONNEL...

Essai sur la débilité nerveuse, orné de ... breuses gravures et d'exemples. Cet Ouvrage se ... à 1 franc chez ***Hendriksen,*** Libraire, Hoog... à Rotterdam. Il contient:

Ie Section. — Physiologie des organes de la générat...
2e Section. — Puberté. — Age viril. — Moral... la physiologie générative. — Vraie et fausse m...
IIIe Section. — Le mariage dans ses rapp... Physique, moral et social. — Ses espérances et ... désappointements.
IVe Section. — Spermatorrhée et impuissance ... Stérilité des deux sexes. — Maux que l'on se ... soi-même. — Iristes. — Conséquences de la négli...
Ve Section. — Vices des écoles. — Effets de ... taines habitudes pernicieuses sur les facultés me... et générative. — Importance de la discipline m...
VIe Section. — Traitement de la débilité ner... et générative. — Impuissance et stérilité. — Rés... dangereux de divers remèdes nouveaux. — Prin... du traitement médical, diétique et général de l'a... basés sur 25 ans d'une pratique couronnée de su...

Rotterdamsche Schouwbu...

Directie: ***J. Ed. de Vries.***

VRIJDAG 1 NOVEMBER 1861:

MARIE,

of drie Tijdperken uit het leven eener Vro...

Tooneelspel in 3 Bedrijven, naar het Fransch ... door *Tiggelaar.* — Gevolgd door:

ARLEQUIN,

begunstigd door den Genius der Liefde

nieuw groot Ballet-Pantomime, Arlequinade in ... drijven (8 Tafereelen), met nieuwe Decoratiën ... en onder opzigt van *J. Ed. de Vries.*

Aanvang ten 7 ure preci...

ZATURDAG 2 NOVEMBER 1861:

MARTHA,

oder der Markt zu Richmond,

groote Opera in 4 Bedrijven, van *Friedrich* ... Muziek van *Flotow.*

De Heer ARNORIUS zal voor het eerst als Lij... optreden.

*Aanvang ten **half acht*** ...

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.25, 11.40, 3.25, ...
„ „ alleen n. 's Hage: 9.45, 5.30, ...
„ Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.25, 4.30, ...
„ 's Hage „ „ 8.30, 10.41, 1.30, 4.13, 6.43, ...
Aankomst te Rotterd.: 9.15, 11.30, 2.15, 5, 7.30, 8.45, ...

Vertrek van: **Rijn-Spoorweg.**

Rott.: 6.55, 9.50, 12.25 (expr.tr.), 3.55 (werkd.), 5.50, ...
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30 (expr.tr.), 4.30 (werkd.), 6.20, ...
Arnh.: 6.30, 9.37, 11.55 (expr. tr.), 12.40, 1.10, 5.27, ...
Utr. n. Rott.: 6.20, 8.40, 11.40, 1.15 (exp.tr), 5.35 (werkd.), ...
Goud. n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53 (exp.tr), 6.26 (wkd), ...
Aank. te Rott: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15 (exp.tr.), 7 (werkd.), ...

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam: 10.15 's morg. en 3 's nam.
„ Breda: 6.45 's morg., 12.35 's midd. en 5.25 's nam., de laatste alleen tot Antwerpen en Moerdijk.
„ Antwerpen: 7.50 's morg. en 12.20, 5.35 's nam., de laatste alleen tot Breda en Moerdijk.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. VAN REYN, te Rotterdam

niet verschoven, maar tot *beslissing* gebragt worde. Daarom stelt hij voor art. 23 door een nieuw artikel te vervangen.

„De afdeeling van den Raad, bedoeld in de tweede zinsnede van art. 13, *oordeelt over geschillen van bestuur* en andere, in de gevallen en op de wijze bij de wet te bepalen.

2de al. „Hetzelfde heeft plaats ten aanzien van die geschillen waarover de uitspraak tot heden, bij bijzondere wetten, aan Ons is opgedragen."

De *Minister van Justitie* bespreekt het amendement van den heer de Brauw in verband met de toelichting door den heer van Goltstein, die zeide dat bij art. 13 nog niets was uitgemaakt ten aanzien van de beslissing der geschillen van bestuur, door eene afdeeling van den Raad. Hij kan dit volstrekt niet toegeven, want bij art. 13 wordt gewezen naar art. 23, en dus naar de taak in dat artikel aan de afdeeling van den Raad opgedragen. Het amendement van den heer de Brauw heeft dan ook de strekking om op art. 13 terug te komen.

En wat nu betreft de toetreding der Regering tot den wensch der Kamer, wil de Minister alleen nog zeggen dat, toen in het eindverslag dit bijzondere punt ter sprake kwam, de Regering het in ernstige overweging heeft genomen, en dit heeft geleid tot het opgeven van eene aanvankelijke meening, in het belang van eerlijk, gemeenschappelijk overleg. Deze verandering van gevoelen was gegrond op gezette overweging, door het beter preciseren der questie in het eindverslag.

De Minister weet niet wat hij na de vorige discussie nu nog zou kunnen zeggen tot verdediging van het beginsel, reeds bij art. 13 aangenomen, over het grondwettige en nuttige van eene afzonderlijke afdeeling. De heer van Goltstein heeft nu wel beweerd dat art. 72 der Grondwet zich daartegen verzet, maar de Minister antwoordt dat art. 71 den wetgever vrij laat aan den Raad van State geheel andere attributen op te dragen dan in art. 72, zóó zelfs dat, als er niet een ander grondwettig bezwaar bestond tegen het administratief *regterschap*, men volgens art. 71 alleszins bevoegd was dat regterschap aan den Raad van State op te dragen.

De Minister komt zoodoende tot de tweede vraag: moet men aan den Raad van State eene eigen regtsmagt opdragen? De Regering meent dat dit vraagstuk als beslist kan worden beschouwd, want de groote *meerderheid* heeft er zich tegen verklaard. Bovendien vraagt hij of het niet door art. 3 beslist is, dat bepaalt, dat de vice-president en de leden van den Raad door den Koning worden benoemd en *ontslagen*. Welnu, de onafzetbaarheid is de noodzakelijkste waarborg voor het regterschap, terwijl ook bij de militie-wet de questie zijdelings beslist is. Maar waarom heeft men art. 3 dezer wet dan laten voorbijgaan, zonder op de *onafzetbaarheid* aan te dringen? Een eerst vereischte voor het regterschap is *onafhankelijkheid* tegenover het uitvoerend gezag, en het uitvoerend gezag zal volgens art. 3 benoemen en ontslaan! Maar afgescheiden daarvan, als men eene eigene regtsmagt aan den Raad van State toekent, dan schept men eigenlijk eene vierde staatsmagt. Tot welke magt zou die regtsmagt van den Raad van State behooren? tot de wetgevende of tot de regterlijke? Maar als het regtsmagt is, waarom dan die geschillen niet aan de regterlijke magt onderworpen? De heer van Eck zegt teregt, ofschoon de Minister zich niet met zijne conclusie vereenigt, dat de administratieve regtsmagt met gelijke waarborgen omgeven moet zijn als de burgerlijke.

Volgens onze Grondwet heeft de Koning het uitvoerend gezag, en dat moet volgens de constitutionele Staatsregeling *een* en *ondeelbaar* zijn. Als men nu eene regtsmagt creëert voor de beslissing van geschillen van bestuur, zou het uitvoerend gezag het *werktuig* worden van de regterlijke magt, onverschillig of de Raad van State of de gewone burgerlijke regter uitspraak doe. De beslissing der geschillen van bestuur is het uitvloeisel van de handelingen van het bestuur, en wie ook uitspraak doe, altoos zal de uitvoering der wetten onttrokken worden aan het uitvoerend gezag, en zal dit het werktuig worden van de regterlijke magt.

Indien de Kamer het amendement van den heer van Heukelom aanneemt, dan zou dit de grootste inconsequentie zijn, als zij niet tevens terug komt op art. 3 (de afzetbaarheid), want anders is de geheele opdragt van administratieve regtsmagt eene bloote illusie. Diensvolgens is de eigen regtsmagt voor administratieve geschillen in strijd met onze constitutionele beginselen en de verantwoordelijkheid der Ministers. De Raad van State zou worden wat een Fransch schrijver noemt „quatrième pouvoir dans l'Etat plus fort que les autres et tel que l'ordre constitutionnel ne pourrait le supporter." Zoo men van dit ontwerp gezegd heeft dat het geschoeid was op de Fransche wet, dan is dit in zoover waar, dat het geschoeid is op de organisatie van den Raad van State in Frankrijk onder het *constitutionneel koningschap*, en dat is de eenige organisatie voor ons navolgbaar.

De Min. zet vervolgens uiteen, dat het eigen regterschap van den Raad van State niet met de Grondwet is overeen te brengen. De Grondwet kent reeds in sommige gevallen de beslissing van geschillen van bestuur aan den Koning toe. Art. 68 bepaalt dat de Koning beslist alle geschillen van bestuur tusschen twee of meer provinciën, zoo hij die niet in der minne kan doen bijleggen, en art. 132 draagt aan de Prov. Staten op alle geschillen tusschen gemeentebesturen zoo mogelijk in der minne bij te leggen, en zoo zij daarin niet slagen, onderwerpen zij het geval, zoo het een geschil van bestuur betreft, aan den Koning ter beslissing. Hoe nu is al. 2 van het amendement daarmede overeen te brengen? Ook in de geschiedenis van de herziening der Grondwet vindt men een aantal indices, dat men nooit gedacht heeft aan eene opdragt van eigen regtsmagt aan den Raad van State. De Min. betoogt dat uit de gewisselde stukken, en het is opmerkelijk dat de liberale Staatscommissie voor de herziening dat punt niet eens heeft aangeroerd.

Overigens acht hij die afzonderlijke regtsmagt in strijd met de reeds aangenomen en toegepaste beginselen van wetgeving; want verondersteld zelfs dat de Grondwet de aanwijzing van regtsmagt voor administratieve geschillen vrijliet, hoe zou dat in overeenstemming te brengen zijn met art. 168 der provinciale wet, dat aldus luidt: „De uitspraken van Gedeputeerde Staten over geschillen van bestuur of andere, wier beslissing hun door bijzondere wetten is opgedragen, worden geschorst of vernietigd op de wijze en met de gevolgen, in die wetten omschreven." — Op al deze gronden verklaart de Min. zich tegen het amendement.

De heer *van Bosse* deelt de redenen mede die hem tot zijn leedwezen tegen het amendement stemmen: Met het *beginsel* zou hij zich wel kunnen vereenigen, niet met de wijze waarop het geformuleerd is. Vooral deelt hij het bezwaar van den Min. ontleend aan artt. 68 en 132 der Grondwet. Intusschen kan hij het amendement zeer goed verklaren. Het vloeit voort uit het hoofdbezwaar des sprekers tegen de regeling zoo als in art. 23, omdat *alle* geschillen van bestuur daar aan het advies eener afdeeling van den Raad van State worden onderworpen; maar die geschillen zijn *niet gelijksoortig*; er zijn bloote administratieve geschillen, maar met belastingzaken is dit geheel iets anders, en ook deze zijn veelal aan Ged. Staten opgedragen. Daartegen verzet men zich, en teregt. Spr. ziet niet in waarom geschillen over de uitvoering van belastingwetten niet aan de regterlijke magt kunnen worden opgedragen. Het is bloot conveniëntie dat alle dergelijke geschillen bij Ged. Staten zijn gebragt, en omdat dit geschied is, geeft men nu het hooger beroep bij den Raad van State. Maar dit is verkeerd, en om nu niets te praejudiciëren ten aanzien der belastingzaken, herinnert spr. uitdrukkelijk aan de wet in art. 140 Grondwet al. 3 bedoeld. „Zij regelt ook de regtspraak over geschillen en overtredingen in zake aller belastingen."

De heer *van Heukelom* hecht niet aan de redactie van zijn amendement, mits het beginsel uitgemaakt worde. Hij hoopt dus dat zij die voor het beginsel zijn, daarvan zullen doen blijken.

Wat nu het betoog van den Minister betreft, het staat tegenover het zijne, en het zou dus noodeloos zijn op nieuw in discussie te treden. Dat de Kamer beslisse. De questie van de afzetbaarheid der leden weegt wel zwaar, maar niet zóó dat daaraan de *zaak* moet worden ten offer gebragt. De onafzetbaarheid is een waarborg *te meer*, maar is zij er niet, dan volgt daaruit niet dat alle overige waarborgen moeten vervallen.

De heer *van Eck* kan niet aannemen, dat de questie door de meerderheid *beslist* is. Hij mag niet aannemen dat de meerderheid, ook al zij die uitgedrukt in het Voorloopig Verslag, niet voor overtuiging vatbaar zou zijn. De eindstemming geeft alleen beslissing. Nu zegt men wel, art. 3 bevat het beginsel van de afzetbaarheid der leden, en dat komt niet overeen met de onafhankelijkheid van het regterschap. Maar dit kan spreker niet verhinderen, want, in ieder geval, kan men art. 23 afstemmen, en dan moet de Regering een ander stelsel voordragen en kan art. 3 in overeenstemming brengen; te eerder is dit mogelijk, omdat het ontwerp zelf al zeer onnauwkeurig gesteld is en meerdere leemten bevat. Spreker komt op tegen de voorstelling dat de regtsmagt van den Raad van State eene belemmering [illegible] zijn voor de uitvoerende magt, en vooral [illegible] conclusie die hij heeft hooren maken. Immers [illegible] dit dan dagelijks het geval kunnen zijn; de uitvoerende magt zou belemmerd worden door eene interpellatie, door afstemming van wetten enz. Het schijnt dat de Minister slechts ééne uitvoerende magt kent, namelijk die van art. 54 der Grondwet. Opmerkelijk is ook dat het Ministerie hetwelk de Grondwetsherziening is voorafgegaan, eene voordragt in den zin der administratieve regtsmagt gedaan heeft. Hij moet zich dus tegen het art.. verklaren.

De heer *Thorbecke* heeft drie opmerkingen: 1°, de wegneming van het misverstand in de Memorie van Beantwoording. De strekking van zijne opheldering is, dat er in sommige gevallen nog meerdere beschikkingen onder den kring der geschillen van bestuur kunnen worden gebragt, zoodra er beroep op den Koning plaats heeft.

2.° De opdragt van het adviserend regterschap aan den Raad van State. De tegenstanders hiervan zeggen dat het aan den *geheelen Raad* moet worden opgedragen. Spreker erkent dat de gewone roeping van den Raad van State is te adviseren in zaken van wetgeving, maar het adviserend regterschap is van geheel andere natuur en eischt een collegie ad hoc. De Grondwet laat volkomen vrij, zekere functiën aan een deel van den Raad van State op te dragen.

3.° De meening van de leden die aan den Raad van State *regtsmagt* willen geven. Hij zou daarover een dag kunnen spreken, maar acht dit niet noodig en zal er slechts een enkel woord over in het midden brengen. Het komt bij geschillen van bestuur niet alleen aan op de gekrenkte regten der ingezetenen, maar de meesten zijn zoodanige waarin regtstreeks in den gang van 't bestuur gegrepen wordt, zonder dat de belangen of regten der ingezetenen daarbij betrokken zijn. En nu meent hij dat de waarborg, hier gegeven, grooter is dan wanneer het souvereine regterschap aan den Raad van State werd verleend. Volgens het ontwerp heeft men: onderzoek, publiek debat, gemotiveerd vonnis, en *daarboven* de ministeriële verantwoordelijkheid. Wat heeft men aan een vonnis van den Raad van State als regter, waartegen niemand kan opkomen? Spreker meent dat men bij dit ontwerp meer middelen van herstel heeft, dan door middel van de administratieve regtsmagt. Hij geeft echter in overweging de redactie aldus te verduidelijken: „de afdeeling wordt niet gehoord over de uitspraak, maar over de voordragt."

De heer *de Brauw* verdedigt nader zijn amendement, dat niet gepraejudicieerd is door art. 13, en wijzigt de bewoordingen zijner redactie, zoodat in stede van *behandeling* gelezen zal worden „*het onderzoek*."

De heer *van Heukelom* brengt ook nog eene kleine wijziging in de redactie van zijn amendement.

De heer *van der Linden* is meerendeels, op de gronden van den heer van Heukelom en van Eck, vóór de opdragt aan den Raad van State van het administratief regterschap, als meer waarborg opleverende voor de beslissing van geschillen van bestuur, dan het advies eener bepaalde afdeeling van den Raad van State, hetgeen hij nader uiteen zet. Hij zal dus

Weerkundige Waarnemingen op 30 October 1861. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool	+ 0. 6	N.W.	—	+ 6. 7	schoon.	slecht water.
Groningen	+ 3. 8	O.	0	+ 3. 4	—	—
Helder	+ 3. 8	N.O.t.N.	1	+ 6. 8	—	—
Vlissingen	+ 2. 0	O.N.O.	4	+ 5. 6	—	—
Maastricht	758. 1	W.Z.W.	1	+ 2. 0	—	—
Portsmouth	+ 2. 6	N.	—	+ 9. 4	schoon.	gewoon.
Plymouth	+ 4. 7	N.N.O.	ligte bries	+ 11. 7	zeer schoon.	slecht water.
Havre	— 1. 7	O.N.O.	25	+ 8. 0	betrokken.	hol.
Parijs	— 0. 5	O.Z.O.	10	+ 2. 3	bewolkt, gisteren regen.	—
Brest	+ 3. 0	N.	0	+ 8. 0	bewolkt.	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland G 3. 8 M; generaal idem Pl 6. 4 Hv.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (O) *Aang.*
30 oct. *Herman Wedel*, Olsen, Holmstrand (ter reede gesleept per *Kinderdijk*)
B. Pieper, Juchter, Memel
Vertrokken.
Cecilie, Ipsen, Helvoet
Hellevoet (O.) *Aangek.*
30 oct. *Osborne* (st.), Leith
Jane & Margaret, Corbitt, Newcastle
Shepherdess, Mason, d.°
Fortitude, Turner, Boness
Anja Sietsia, Huisman, Pillau
Gironde (s.), St. Petersb.
Jacoba Alida, v. d. Laan, Libau
Blondine, Schuldt, Wismar
Burgemeester Hoffmann, de Wit, Zierikzee (per *Zuid-Holland*)
Vertrokken.
Pioneer (st.), Bristol
Earl of Auckland (st.), Londen
Hanover (st.), d.°
Seahorse (st.), Hull
Irwell (st.), d.°
Ornen, Klepzig, Firth of Forth
Hope, Jewell, Newc.
Jacoba, Schultz, d.°
Nina, Huisman, d.°
Seanymph, Press, d.°
Coert Cornelis, Klontje, Kopenhagen
Jacobus Anthony, Mellema, avontuur
De *Argo*, kapit. Larsen, van Fredrikshamn, is met assistentie van Scheelhoek in vlot water en op de reede gebragt.
Brielle (O.N.O.) *Aang.*
30 oct. *Concordia* (st.), Londen
Vertrokken.
Fairy Queen (s), Hartlep.
Norfolk (st.), Goole
Ocean Queen (st.), Hull
N. R. Gazfabriek, de Goede, Newcastle
Gazelle, Davies, Sunderl.
Nautilus, Aswego, d.°
Luna, Moffatt, d.°
Ellen & Mary, Jones, d.°
Hart, Buckham, d.°
Scythian, Howe, Stockton
Fina, Birkholm, Sonderburg
Richard, Prahm, Bornholm
Ferdinand, Tiemann, Brake
Marie, Scherlau, Ueckermunde
Catharina Cornelia, Astuling, avontuur
Margaretha, Panman, d.°
Johanna Paulina, Wessels, d.°
Maassluis (O. N. O.)
30 oct. Niets gepasseerd.
Texel (O.N.O.) *Aangek.*
29 oct. *Magnet* (s), Londen (is weder derwaarts teruggekeerd)
Tijd, Steeksma, Dundee
Alyda Anthonia, Visser, St. Petersburg
Eelbrandina, Atzema, Frederikshald
Johanna, Hansen, Frederikstad
Jonge Jacob, Herman, d.°
Gustaaf, Oldenburger, d°
Preciosa, Kreutz, d.°
Juno, v. d. Ley, d.°
Dina, Brouwer, Gothenburg
Goede Verwachting, Kooy, Droback
Fortuna, Booneveld, Noordzee
Vertrokken.
29 Z. M. kotter *Vlinder*, Adriaanse, Vlissingen
Harmonie, Nielsen, Frederikstad
Karen Dorothea, Hansen, avontuur
30 *Mentor*, Duinker Jr., Soerabaija
Thomas, Marshall, Sunderland
Latona, Möller, Hartlep.
Urania (st.), Stockholm
Martlet (st.), Houlton, Hamburg
Vlie *Aangekomen*
27 oct. *Drie Gezusters*, Dijkstra, St. Petersb.
Sjoukina, de Jonge, d.°
Gesina Jantina, Vissenga, Stockholm
Louise, Tuchsen, Dantzig
Annechina Elsina, Kuiper, Gothenburg
Mercurius, de Boer, Frederikstad
Hendrik, Burghardt, d.°
Hillechina, Scherphuis, d°
Aldershof, Dijkstra, d.°
Julie, Johnson, d.°
Terra Nova, Abel, d.°
Albertina, Piebes, d.°
Drie Gezust., de Groot, d°
Creole, Jörgensen, Droback
Vertrokken.
28 *Helena*, Klein, avontuur
Zierikzee *Vertr.*
29 oct. *Courier*, Meuldijk, Engeland
Vlissingen *Aangek.*
29 oct. *Renske*, Voogt, Riga
Vertrokken.
26 *Hoop*, v. Noord, avontuur
—o—
Padang *Vertrokken*
27 aug. *Doggersbank*, Kerkhoven, Hong Kong
Ibraïla *Aangekomen*
13 oct. *Zeeploeg*, Ludeling, Antwerpen
Vertrokken.
14 *Voorzorg*, Huisman, Engeland
19 *M. N. Lotinga*, Lange, d.°
Konstantinop. *Aang.*
15 oct. *Baron May Seefeld*, Kenzien, Odessa naar Falmouth
Sevilla *Vertrokken*
21 oct. *Egbertus*, Schrik, St. Ubes
Gibraltar *Aangekomen*
17 oct. *Gezelle*, Helgesen, Galatz (18 zeilklaar n. Amst.)
20 *Wilhelmina*, Koster, Vlaardingen
Cadix *Vertrokken*
23 oct. *Sirene*, Schippers, Elseneur
Aangekomen.
23 *Trekvogel*, den Breems, Barcelona
Lissabon *Aangekomen*
17 oct. *Braziliё Packet*, Nyman, Newport
20 *Maria*, Ouwehand, Amst.
Santander *Aangek.*
24 oct. *Harmanna*, Veling, St. Sebastiaan
Havre *Vertrokken*
26 oct. *Hermina*, Kroon, Newcastle
Duinkerken *Aangek.*
27 oct. *Coop Roelfs Sikkens*, Schoof, Groningen
Liverpool *In lading*
28 oct. *Cornelia*, Doijen, Port-au-Prince
Cardiff *Aangekomen*
25 oct. *Olympia*, Tobias, Schiedam
26 *Zephir*, Pekelder, Antwerpen
Vertrokken.
25 *Demaris*, Weatherill, Rotterdam
Whitehaven *Vertr.*
26 oct. *Bedwelty*, Todd, Rotterdam
Falmouth *Aangek.*
26 oct. *St. Louis*, Prevet, Santos n. Rotterdam
Plymouth *Binneng.*
28 oct. *Presto*, Roelfsema, Laguna n. Hamburg
Exmouth *Aangekomen*
27 oct. *Sarah*, Hore, Rott.
Fowey *Zeilklaar*
26 oct. *Eirene*, Tadd, Holland
Portland (Reede van) *Binnengeloopen.*
28 oct. *Eendragt*, Kamminga, Amst. n. Jersey (alles wel a. b.)
Southampton *Vertr.*
26 oct. *Elisabeth Geertr.*, Janknecht, Groningen
Portsmouth *Binneng.*
26 oct. *Catharina Geerdina*, de Groot, Malaga n. Hamburg
Gepasseerd.
26 *Leopold Catteaux*, Antwerp. n. Singapore
Deal *Gepasseerd*
28 oct. *Maria Catharina*, de Bos, Gothenburg n. de Kaap de G. H.
Bij **Ramsgate** *Aangek.*
26 oct. *Grietje Koens*, Kuiper, Bilbao
Rochester *Aangek.*
28 oct. *Twee Gezusters*, de Jong, Amsterd.
Londen *Aangekomen*
28 oct. *Heidewika Regina*, Pekelder, Groningen
Emma, Hofkamp, Purmerend
Cornelia, Bijkerk, Workum
John & Mary, Roberts, Rotterdam
29 *Alida*, Valomstra, Groningen
In lading.
Bertha, Stertz, Amst.
Uitgeklaard.
26 *Wiebergina Martens*, Balk, Amsterdam
29 *Catharina Luitgarda*, Stuitje, Hamburg
Harwich *Aangekomen*
26 oct. *Gezina Jantina*, Alberts, Ipswich n. Newcastle
Yarmouth *Aangek.*
26 oct. *Fox*, King, N. Diep
28 *Zenobia*, Carter, d.°
Grimsby *Aangekomen*
25 oct. *Union*, Chappell, Dordrecht
28 *Fossiena Siers*, Boiten, Nerva
Hartlepool *Aangek.*
26 oct. *Catharina*, Jensen, Schiedam
28 *Taletta*, Gronewold, Rotterdam
Thetis, Norris, N. Diep
Sunderland *Aangek.*
27 sept. *Gnu*, Findlay, Rotterdam
Vertrokken.
26 *Johanna Marchina*, Koning, Amsterdam
Epimachus, de Boer, Stettin
Phoenix, Liverseed, Rott.
Susannah, Milne, d.°
27 *Alberdina*, Upmeijer, Amsterdam
Jacobus Begeman, Reijer, Groningen
Shields *Aangekomen*
27 oct. *de Vrede*, van Rijn, Vlaardingen
Palladium, Gray, N. Diep
Westenschouwen, Boon, Dordrecht
Martha, Topzant, Delfshaven
28 *Vier Gebroeders*, Woudstra, Lemmer
Washburn, Whiffen, Rott.
Jeltina, Mulder, Amst.
Uva, Storey, Dordt
Petrus Jacobus, de Jonge, Havre
François, v. Eyk, Vliss.
Vertrokken.
26 *Thirteen*, Rotterdam
Sarah, d.°
Enyo, Schiedam
Mary, d.°
Newcastle *In lading*
25 oct. *Alida*, Oorburg, St. Sebastiaan
Christina Jantina, Dood, Amsterdam
Arbroath *Vertr.*
28 oct. *Willemina Egberd.*, Top, Riga
Dundee *Aangekomen*
28 oct. *Libra*, v. Wijk, Nerva
Aberdeen *Vertr.*
26 oct. *Klasina Arendina*, Bekkering, Inverkeith.
Concordia, de Groot, Boness
Alloa *Aangekomen*
21 oct. *Minerva*, Paulsen, Rotterdam
Adler, Kröger, d.°
22 *Hinderkina Jantina*, Koning, d.°
Banff *Aangekomen*
22 oct. *Caroline*, Braband, Amsterdam
Cuxhaven *Aangek.*
29 oct. *Maasstroom* (st.), Hansen, Rotterdam
Vertrokken.
28 *Feika Jantina*, Mulder, Koningsbergen
Kiel *Aangekomen*
28 oct. *Petrus Horreus*, Zwieting, Amsterd.
Stettin *Vertrokken*
30 oct. *Burg. Huidekoper* ((st.), Amsterdam
Swinemunde *Aang.*
28 oct. *Humboldt* (st.), Mehring, Rotterd.
Stolpmünde *Vertr.*
26 oct. *Stolpmünde*, Peters, Zwolle
Dantzig *Aangekomen*
27 oct. *Vrouw Roelina*, Verlee, Harlingen
Cornelia Jantina, Kwint, Bremen
Burgemeester van Setten, Giezen, Amsterdam
Ida, Wolkammer, d.°
Vertrokken.
27 *Niessina Schuringa*, Stroobos, Libourne
Ilbiena, Bloema, Rott.
Pillau *Aangekomen*
27 oct. *Johann Heinrich*, Kriens, Zwolle
Maria J. J. Barendina, Staal, Groningen
Kroonstad *Vertr.*
23 oct. *Diana*, Fijn, Amst.
Aangekomen.
29 *Bérénice* (st.), Amst. (het weêr was zacht)
Gothenburg *Uitgekl.*
25 oct. *Trouw*, Bosker, Holl.
Christiania *Uitgekl.*
23 oct. *Dirkje*, Burghout, Holland
Horsens *Vertrokken*
23—26 oct. . . ., Ahlmann, Holland
Korsoer *Uitgeklaard*
25 oct. *Augusta*, Andreasen, Holland
Nyborg *Vertrokken*
23 oct. *Ribe*, Andersen, Holland
Elseneur *Aangek.*
27 oct. *Carolina Cornelia*, Wulp, Riga n. Amst.
Hermine, Triebe, Schiedam n. Libau
Maria, Hazewinkel, Findhorn n. Oostzee
28 *Collegie Voorzorg*, Hubert, Londen n. d.°
Twee Gebroeders, Prins, Amst. n. d.°
Zeemeeuw, Bontekoe, Rotterdam n. d.°
Gepasseerd.
27 *Gezina Jantina*, Bekkering, Amst. n. Dantzig
Rendsburg *Aangek.*
24 oct. *Zwaantina Margr.*, de Vries, Stockholm n. Antwerpen
Eliza, Duncker, Stettin n. Amsterdam
Vr. Maria, Hoekstra, Hamburg n. Kopenh.
25 *Onderneming*, Bekkering, Dantzig n. Bremen
26 *Geziena*, Bartels, Wismar n. de Maas
Gea, Schuldt, Neustadt n. Amsterdam
Pietertje, Smedes, Dantzig naar Leer
Cath. Hendrika, Faber, Assens n. Dordrecht
Hermanna Gesina, de Graaf, Middelfahrt n. Antwerpen
—o—
Grimsby 28 oct. Het schip *Harriet & Eliza*, k. Gostelow, van Middlesbro' naar Rotterdam, is met verlies van ra's, zeilen enz. wegens aanvaring alhier binnengeloopen.
Youghal . . . oct. Het Ned. galjootschip *Hendrika Gezina*, kapit. Kwint, den 24 oct. van Falmouth naar Cork vertrokken, is in Ballycotton op strand geraakt, doch met assistentie in vlot water en aldaar in de haven gebragt; de lading tarwe wordt gelost.
Calcutta 23 sept. Het schip *Australië*, kapit. Wallander, van Akyab naar Europa, is lek alhier binnengeloopen.
Gepraaid:
18 aug., op 35° 49′ ZB. en 17° 11′ OL., *Maasstroom*, Mellema, v. Batavia naar Rotterdam.
—o—
29 october. De wind te **Deal** O. N. O., hard.
—o—
Amsterdam *Vertr.*
30 oct. *Johanna Catharina*, Besseling, Samarang

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 31 oct.: 1ste getijde 1 ure 8 min.; 2de get. 1 ure 32 min.

Arnhem. Waterhoogte 29 oct. 0.73 el.

Keulen. Rijnhoogte 29 oct. 4 v. 4½ d. Rijnl. (gewassen ½ d.)

Cargalijsten.

Rotterdam.

NEW-YORK, Elwine Kreplin, H. Fischer. — 257 last en 2 mud Tarwe, Order.

LONDEN, Concordia, H. Stranack. — 261 pakk Rottingen, Kreglinger en Co.; 3 v. Koffij, C. Hemmann en Co.; 59 pakk. Thee, D. H. W. Pompe; 5 k. Indigo, van der Kun en van Schelle; 11 k. dito, C. L. Ringrose en Co.; 5 b. Zijde, F. A. Voigt en Co.; 15 pakk. Pijpen, C. E. Cross; 35 pakk. Koopm., Diversen; 99 k. Koopm., 394 drooge Huiden, 7 ledige Okshoofden, 2 Ezels en Veulens, 1 kooi met eene Hinde en 25 k. Specie, Order.

LONDEN, Earl of Auckland, W. W. Appleton. — 3 b. Zijde en 24 v. Potlood, Schmitz en Fassbender; 10 v. Potasch, Schleussner en Staengle; 5 t. Verwhout, 6 p. Rum en 4 b. Zijde, F. A. Voigt en Co.; 2 k. Olie en 3 k. Schellak, C. Hemmann en Co.; 2 v. Koopm., A. T. Sölling en Co.; 5 v. Koffij, van der Kun en van Schelle; 3 v. dito, Lenders en Co.; 79 pakk. Koopm., J. H. Claus en J. Raulino; 2 p. Rum en 2 gr. v. Wijn, G. P. Ittmann en Zn.; 2 k. Phosphorus en 2 pakk. Koopm., Boomer en Co.; 1 k. Gom Elastiek, M. L. Kuyk; 1 b. Koopm., J. B. Crol en Co.; 1 k. Inkt, St. Martin en Co.; 1 k. Medicijnen, v. d. Kolff; 1 k. dito, Vorstman en Co.; 4 t. Verwhout, Order.

RIGA, Christine, Altmeppen. — 1494 tonnetjes en 224 tsw. Lijnzaad, 13 bond. Hennep en 195 garniermatten, Order.

Amsterdam.

PETERSBURG, Martha Alida, Karst. — 1755 tsw. Rogge, A. en F. Haerten.

PETERSBURG, Sjoukina, de Jonge. — 1002 tsw. Rogge, Eltzbacher en Co.

MEMEL, Anna, Jessen. — 3700 sch. Rogge, Eltzbacher en Co.

CHRISTIANIA, Hannah Christinsen, Wathne. — 1 lad. Greenen Balken, H. M. van Hengel.

CHRISTIANIA Morgenster, Schlytter. — 1 lad. Greenen Balken, H. M. van Hengel,

BREMEN, 6 Gebrüder, Siemers. — 17 v., 5 k., 1 p. en 1 cer. Tabak, Kaupé en Wilde; 30 p. Rum, 63 b. Rijst, 13 k. en 1 m. Tabak, Order. — Voor Rotterdam: 24 v. Switspath, C. Steinweg; 3 v. Bitterwijt, v. d. Brandt en Eikema; 3 v. Tamarinde, C. Hemmann en Co.; 10 b. en 1 v. Koopm., A. T. Sölling en Co.; 6 k. dito, Schutte en Morjan; 21 k. Schoenpennen, Order.

stemmen voor het amendement van den heer van Heukelom van wege het beginsel, al mogt dan ook de redactie iets te wenschen overlaten.

De *Minister van Justitie* laat, na de breedvoerige discussien reeds bij art. 13 en thans gehouden, de beslissing omtrent het punt in questie aan de Kamer over. Hij zal ook niet meer in het breede spreken over het zelfstandig regterschap van den Raad van State. Hij splitst de beschouwingen hieromtrent in twee deelen: de abstracte beschouwing der zaak, en de beschouwing der zaak in concreto, in verband met het amendement van den heer van Heukelom. Omtrent het eerste punt zal hij niet meer spreken. Maar wat het tweede betreft, moet hij wel doen opmerken dat, als het amendement wordt aangenomen, daarvan het gevolg zal zijn dat de wet voor geene verdere behandeling meer vatbaar is, maar dat alsdan het amendement de grondslag zal zijn waarop de Regering, zoo zij wil (maar dat zij niet wil), eene nieuwe wet zou moeten onderwerpen. De Min. bestrijdt hierop het amendement en de daarvoor aangevoerde argumenten. Het doel van het art. is niet alleen tot regeling van het attributief van competentie, maar regelt alleen de proces-orde van administrative geschillen. Hij doet nogmaals opmerken dat, wanneer het amendement van den heer van Heukelom wordt aangenomen, men dan zal uitmaken dat een collegie, bestaande uit afzetbare regters, zal beslissen in het hoogste ressort over administratieve regtskwestien. Het amendement heeft dan ook geen zin na de aanneming van het artikel, dat de leden van den Raad benoemd worden door den Koning. — Wat de voorgedragen redactie door den heer Thorbecke betreft, de Minister heeft met groot genoegen gehoord, dat die spreker het met hem in de hoofdzaak eens is, en wijzigt, in verband met de opmerkingen van dien spreker, het artikel, zoodat het aldus zal luiden: „De afdeeling, welker zamenstelling geregeld is in het tweede lid van art. 13, wordt belast met het onderzoek der geschillen van bestuur of anderen, aan Onze beslissing onderworpen, en draagt Ons de uitspraak voor."

De heer *de Brauw* brengt, in verband met deze redactie, eene nadere wijziging in zijn amendement.

Nadat nog de heeren van der Linden, de Minister van Justitie en Thorbecke het woord hadden gevoerd, splitst de heer *van Heukelom* zijn amendement en draagt het als twee artikelen voor.

De beraadslagingen worden hierop gesloten en de verschillende amendementen in stemming gebragt.

Het *eerste* artikel, door den heer *van Heukelom* voorgesteld, wordt *verworpen* met 53 tegen 9 stemmen. *Voor* de heeren: Meylink, van der Linden, van Asch van Wijk, Olivier, Schimmelpenninck, van Heukelom, van Zuylen, van Nispen en Poortman.

Ten gevolge van de afstemming van dit *eerste* artikel komt het *tweede* te vervallen.

Het amendement van den heer *de Brauw* wordt *verworpen* met 49 tegen 13 stemmen. *Voor* de heeren: van Goltstein, de Poorter, Lycklama, van Zuylen, van Nispen, van Bosse, van Lynden, Mijer, Mackay, Kien, Elout, van Asch van Wijck en Schimmelpenninck.

Hierna is het artikel der Regering *aangenomen* met 49 tegen 13 stemmen. *Tegen* de heeren: Elout, Meylink, van der Linden, van Asch van Wijk, de Brauw, van Goltstein, van Heukelom, van Eck, van Nispen, van Bosse, van Lijnden, Meijer en Mackay.

Art. 24 (het hooren van den Raad van State in alle gevallen waar de wet dit beveelt en de Koning dit noodig oordeelt) wordt hierop zonder discussie of stemming *aangenomen*.

Art. 25 is aan de orde. De heer *van Zuylen* vraagt het woord. Wegens het ver gevorderde uur is de voortzetting der discussien bepaald op morgen ochtend, ten *elf* ure.

De Voorzitter heeft nog medegedeeld, dat de Commissie van Rapporteurs gereed is met haar eindverslag nopens de naturalisatie-wetten. — De dag der beraadslaging hierover zal nader worden bepaald.

VERSLAG EN PROGRAMMA

VAN DE

32ste ALGEMEENE VERGADERING

DER MAATSCHAPPIJ

tot bevordering der Toonkunst.

AMSTERDAM 22 OCTOBER 1861.

Voorzitter

A. H. BUCHLER, D.D.Z.

A. Benoemd zijn: — tot Algemeen Voorzitter, FRANS COENEN; — tot Hoofdbestuurders, Prof. A. D. LOMAN en J. FOCK; — en tot Corresponderende Leden, L. OTTO KADE (*Schwerin*) en G. VIERLING (*Berlijn*).

B. DRIE *nieuwe* AFDEELINGEN hebben zich gevestigd; er zijn er thans ZEVENTIEN, met 1841 Contribuërende Leden; een getal, sints 't jaar 1841 niet bereikt. Daaronder zijn 102 Leden-Kunstenaars.

C. Uit het KUNSTENAARS-FONDS (waarvoor de Maatschappij uit hare eigene middelen reeds een *kapitaal* van *f* 15,000 heeft afgezonderd) zijn in het afgeloopen jaar *zes* Pensionarissen: eene Kunstenaars-weduwe en een Kunstenaar (door onherstelbare krankte aangetast) in *Zuid-Holland;* twee Kunstenaars-weduwen in *Noord-Holland;* eene Kunstenaars-weduwe en een bejaard Kunstenaar in *Utrecht* (die intusschen onlangs is overleden), op kiesche wijze bijgestaan. Twee nieuwe aanmeldingen zijn dezer dagen bij het Hoofdbestuur ingekomen. De in 1861—1862 ter Uitkeering beschikbare som is geklommen tot ruim *f* 1200.

Kunstvrienden en Kunstenaars, in plaatsen, waar nog geene Afdeeling is, en die, tot bevordering van bovengenoemd doel, Lid der *Algemeene* Afdeeling willen worden (Contributie *f* 7.50 's jaars), gelieven zich met vrachtvrije brieven te wenden tot Dr. J. P. HEIJE, Prinsengracht, AA, 611, te Amsterdam.

Tevens worden alle Vrienden der Kunst opgewekt, door *schenking* of *erfmaking* bij te dragen tot uitbreiding van de middelen dezer instelling.

D. De BIBLIOTHEEK der Maatschappij bevat ruim TWEE DUIZEND Toonwerken en Geschriften, van ruim vijfhonderd der uitstekendste Componisten en Auteurs, beschikbaar voor de Afdeelingen, en, door deze, voor al de Leden.

Meer bepaald zijn, in *voldoend getal Zangstemmen* en *Orkestpartijen*, aanwezig: 28 *Oratoriën*, 10 *Missen* en *Requiems;* 19 *Psalmen;* 48 grootere en 54 kleinere *Geestelijke Zangwerken;* 23 grootere en 33 kleinere *niet Geestelijke Zangwerken;* 34 *Operas;* 30 *Simfoniën* en 60 *Ouvertures.* 't Zij almede voor vele kleinere, ja grootere, plaatsen in ons Vaderland een genoegzame grond, om zich der Maatschappij *als Afdeelingen* aan te sluiten, en daardoor voor Zang-Vereenigingen of Instrumentaal-Uitvoeringen *kosteloos* beschikking te verkrijgen over Kunstwerken, welke zij anders niet dan met groote geldelijke opofferingen zouden leeren kennen en beoefenen.

Catalogus A (*al* de Compositiën en Geschriften onder duidelijke rubrieken gebragt) verschijnt eerstdaags. *Catalogus* B (al de werken, in *stemmen* en *partijen* voorhanden) zag reeds vroeger het licht en is, voor 25 cents, verkrijgbaar bij de Secretarissen der Afdeelingen. *Catalogus* C (werken van *Nederlanders* en over *Nederlandsche* kunst) is in bewerking.

E. Uit het Verslag omtrent de *geldmiddelen* der Maatschappij blijkt:

1.° Dat in het afgeloopen jaar de ALGEMEENE REKENING beliep eene som van *f* 9205.47, en er een batig slot bleef van *f* 15.04.

2.° Dat het vast Kapitaal RESERVE-FONDS bedraagt *f* 47,600.— 2½ pCt. Grootboek, en de Rekening van dat Fonds een saldo aanbiedt van *f* 2.33.

3.° Dat het KUNSTENAARS-FONDS aan vast Kapitaal heeft *f* 24,000.— 2½ pCt. Grootboek, en eene Uitkeerings-som van *f* 1268.07.

4.° Dat het Fonds voor MUZIJKFEESTEN, nadat er, in 1860, *f* 7131.76½ uit verstrekt is tot het dekken der Uitgaven van het 7de ALGEMEEN MUZIJKFEEST (*f* 11,857.51½), een Kapitaal heeft van *f* 7000 2½ pCt., en een saldo van *f* 112.57½.

5.° Dat het Fonds ter UITGAVE VAN NEDERLANDSCHE TOONWERKEN en voor de BIBLIOTHEEK aan Kapitaal heeft *f* 2300 2½ pCt., en — terwijl tot dit oogmerk in het afgeloopen jaar is uitgegeven eene som van *f* 483.34 — deze rekening een saldo aanbiedt van *f* 25.25.

F. In XII folio Deelen is voltooid de *uitgave* van de *Collectio operum Musicorum Batavorum Saeculi* XVI (XXI deelen bezit de Maatschappij in Handschrift). Deze twaalf deelen, op kosten der Maatschappij uitgegeven (321 Compositiën van Nederlands oudste Toondichters), zijn voor Leden der Maatschappij tegen de *helft* van den koopprijs verkrijgbaar.

De geheele Collectie bevat 365 werken van 70 Componisten. De Bibliotheek der Maatschappij is daardoor de rijkste ter wereld, in Werken, die Neêrlands grondlegging der Westersche Toonkunst voldingend bewijzen.

G. Wordt herinnerd, dat ten vorigen jare *bekrooning* is toegekend, voor *Monographiën* uit de *Nederlandsche* Kunstgeschiedenis, aan L. OTTO KADE, (*Schwerin*) over *Matthaeus le Maistre;* F. W. ARNOLD (*Elberfeld*) over *Het Daghet in den Oosten;* en ERNST PASQUÉ (*Darmstadt*) over *Adrian Petit.* Beoordeelaars waren: BREIDENSTEIN (*Bonn*), COMMER (*Berlijn*), KRÜGER (*Göttingen*): — en voor eene Dramatische Compositie (*Albrecht Beyling:* Gedicht van HEIJE) aan FRANS COENEN (*Amsterdam*); wier Beoordeelers waren: DUPONT (*Neurenberg*), LACHNER (*München*), LUBECK (*'s Hage*), REINTHALER (*Bremen*). Tevens is *ondersteuning der uitgave* toegezegd voor eene *Orgelfantaisie* aan J. WORP (*Groningen*) en *eervolle melding* voor eene gelijke Compositie aan JOH. B. H. BREMER (*Rotterdam*), en zagen de *Albrecht Beyling*, en de vroeger reeds hoogst eervol vermelde Koorsimfonie *Karel V* van W. F. THOOFT (*Rotterdam*) met ondersteuning der Maatschappij het licht.

H. Als Prijsantwoorden zijn ingekomen:

I. *Pelgrimstogt* (Gedicht van HEIJE), voor Koor en Orgel (Premie *f* 100).
   a. Die niets verwacht, enz.

II. Sonate voor Piano en Viool. (Premie *f* 80).
   b. Travaillons, etc.
   e. Spero fore ut lauder.

III. Liederen voor Drie Vrouwenstemmen. (Premie *f* 75).
   d. Gott der goldne Leier, u. s. w.
   e. Musik ist Poesie der Luft.

IV. Dramatisch Dichtstuk. (Premie *f* 80).
   f. (Abels Dood) *Vox Sanguinis*, etc.

V. Gedichten ter Compositie.
   g. Vreugde in Lijden.
   h. Stemmen des Harten.
   i. Minneliedjes, enz.

Wordt besloten: 1.° dat *c*, *d*, *f*, *g* en *i onvoldoende* zijn.
2.° dat aan *a*, *b* en *e* wordt aangeboden *loffelijke melding.*
3.° dat aan *h* de toegezegde onderscheiding wordt toegekend.

en blijkt, bij het openen van 't Naambriefje, dat de Dichter van de „Stemmen des Harten" is J. N. VAN HALL (*Utrecht*); terwijl, nog staande de Vergadering, als Componist van de Liederen voor Vrouwenstemmen zich doet kennen MARIUS A. BRANDTS BUIJS (*Deventer*). — Mitsdien worden de Componisten van *a* en *b* verzocht binnen veertien dagen hunne toestemming in te zenden bij Dr. J. P. HEIJE.

De onbekroonde prijsantwoorden zijn, tegen vrachtvrije aanvrage en opgave der eerste en laatste maten, terug te bekomen bij den Algemeenen Secretaris A. C. G. VERMEULEN te *Rotterdam*, die tevens op *persoonlijk onderteekende* aanvrage kosteloos afgeeft een naamloos afschrift van de beoordeelingen.

I. Vóór of op 1°. December 1861 kunnen nog antwoorden worden ingezonden op de Prijsvragen:

A. *Ada van Holland* (Gedicht van HEIJE; voor Solo, Koor en Orkest), Premie *f* 250.

B. Nederlandsch-Historische Kunst-schetsen (XVIde Eeuw), Premie van *f* 25 tot *f* 200.

K. Als nieuwe Prijsvragen worden uitgeschreven (te beantwoorden vóór of op Ult°. Mei 1862):

1°. Eene Nederduitsche Ballade (Tekst ter keuze van den Componist) voor Mannenkoor, Soli en Blaasinstrumenten. Premie *f* 50, benevens *f* 100 voor de Uitgave.

2°. Een Vioolconcert met Orkest. Premie *f* 50, benevens *f* 100 voor de Uitgave.

3°. *Pelgrimstogt* (zie den Tekst in 't ALBUM, *Tweede Reeks*, N°. 1), voor Koor en Orgel. Premie *f* 50, benevens *f* 50 voor de Uitgave.

4°. Een Nederduitsch Dramatisch Dichtstuk (de stoffe liefst te ontleenen uit onze Geschiedenis of Volksoverlevering), geschikt ter Compositie voor Koor en Solostemmen. Premie *f* 80.

en om te beantwoorden vóór of op 1°. Januarij 1862:

A. Eene Nederduitsche Dramatische Compositie, (Tekst ter keuze van den Componist) voor Soli, Koor en Orkest. Premie *f* 100, benevens *f* 150 voor de Uitgave.

B. Nederlandsch-Historische Kunstschetsen. Premie van *f* 25 tot *f* 200.

Eindelijk worden de Nederlandsche Dichters bij hernieuwing uitgenoodigd (voor 1°. Mei) al hunne ter *Compositie* geschikte *Gedichten* te willen inzenden bij Dr. J. P. HEIJE, die hen gaarne op franco-aanvrage zal doen geworden een afdruk van het ALBUM (*Eerste Reeks* N.° 10) waarin eenige ontwikkeling van dit punt te vinden is.

Nog wordt besloten:

I. De Wet der Maatschappij te herzien (*Commissie:* Amsterdam, 's Gravenhage, Rotterdam en het Hoofdbestuur).

II. Bepaaldelijk ter bevordering van de muzikale ontwikkeling des *Volks*, eene proeve te nemen met het in de Afdeelingen houden van *openbare* uitvoeringen (b. v. van kleine Vokaal-Compositiën met Orgel) tegen gering intreêgeld of om niet.

III. Voor het Maatschappij-jaar 1861—1862 aan de Afdeelingen een *Crediet* te openen van *f* 1725.20, in mindering der Uitkeering aan de *Algemeene* kas; zoodat die Uitkeering tot op *f* 3,05 per Lid wordt teruggebragt — en bovendien aan de Afdeelingen *Enkhuizen, Goes en Zierikzee, Subsidiën voor Onderwijs* toe te kennen.

Breeder omschrijving van dit alles is te vinden in het *Album* der Maatschappij, Tweede Reeks, N°. 11. Dat Album (Compositiën bevattende van VERHULST, FRANS COENEN en VIOTTA) wordt aan elk Lid ten Geschenke gezonden, en kan ter inzage verkregen worden bij den Hoofdbestuurder-Secretaris.

Terwijl deze herinnert aan 't, reeds met goeden uitslag aangevangen, verzamelen van alles wat er, uit de XVde tot en met de XVIIIde Eeuw, nog overig is van *Nederlandsche* Muziekwerken; Liedeboeken; historische, theoretische en polemische Geschriften over Muzijk; Portretten; Platen enz., verzoekt hij alle *Kunstenaars, Kunstvrienden, Archivarii, Kerkbesturen*, enz. deze poging, door Nasporingen en Geschenken, te willen steunen, en verklaart zich zijnerzijds bereid om, omtrent dit, en elk ander punt van het doel en de werkzaamheden der Maatschappij, op vrachtvrije aanvragen, alle gewenschte inlichting te geven.

OP LAST DER MAATSCHAPPIJ:

J. P. HEIJE,

Hoofdbestuurder-Secretaris.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 30 October.

OVERLEDEN: M. E. Brooks, jd., 63 j. — A. M. Kool, d., 1 m. — H. J. Rawie, z., 10 m. — C. P. van Meurs, wed. P. Lievendaal, 60 j. — C. C. Dessing, jd., 1 j. — V. Zegwaart, z., 1 j. — A. van Dalen, man van H. de Quindt, 55 j.

BEVALLEN: C. Giberius, geb. Cleffken, levenl. d. — C. A. van Beynen, geb. Willems, levenl. z. — A. M. van Duym, geb. Krap, d. — S. M. Diesfeldt, geb. Snoeck, z. — M. N. M. Kerkum, geb. de Vleeschouwer, z. — D. Bak, geb. van der Boor, z. — J. Stolk, geb. Kloos, d. — J. W. de Jong, geb. Bouts, d. — E. H. Dramant, geb. Sellemans, d. — J. Bertels, geb. van Wijk, z. — F. L. Deloni d'Aure, geb. van Zadelhoff, z. — C. van Spronsen, geb. Verkouw, z. — C. B. Liekens, geb. Martens, z. — J. C. Larsen, geb. Korver, z. — N. van Tol, geb. Loef, d.

GEHUWD: J. P. van Baalen, wedr., 48 j., met J. Bosmans, wed. J. G. Warnars, 41 j. — H. C. Felten, jm., 29 j., met E. Houben, jd., 30 j. — C. C. van der Valk, jm., 24 j., met J. H. T. Kroes, jd., 25 j. — K. K. van Reden, jm., 26 j., met M. van den Hoven, jd., 33 j. — M. Snoek, jm., 19 j., met J. Boot, jd., 21 j. — J. T. Smitjes, jm., 37 j., met M. Besjes, wed. J. L. Walters, 46 j. — M. Niesing, jm., 22 j., met M. Tertogen, jd., 23 j. — P. Boer, wedr., 62 j., met M. Blacquière, jd., 43 j. — J. N. L. van Rooijen, jm., 23 j., met C. C. Salters, jd., 23 j. — C. A. van den Bos, jm., 27 j., met A. Hugelaar, jd., 24 j. — H. Hovenier, jm., 48 j., met M. de Wolf, jd., 31 j. — P. K. van der Molen, jm., 38 j., met M. Hofman, jd., 34 j. — A. Fortmann, jm., 25 j., met C. M. Zondag, jd., 20 j. — J. J. van Os, jm., 24 j., met H. Roosing, jd., 24 j. — J. Kusters, wedr., 44 j., met S. H. Don, jd., 40 j. — H. M. Pietersen, jm., 27 j., met A. A. C. Barel, jd., 24 j. — C. van Dijk, jm., 27 j., met A. Stolk, jd., 25 j. — J. P. Herleyn, jm., 21 j., met M. E. J. Garcia, jd., 23 j. — J. Tielkes, jm., 24 j., met J. M. de Munnik, jd., 28 j. — G. Vermeulen, wedr., 59 j., met M. van Lochem, jd., 54 j. — J. Seepers, jm., 27 j., met S. de Lange, jd., 28 j. — J. van Dam, jm., 26 j., met E. D. Stolk, jd., 30 j. — C. de Klerk, jm., 23 j., met S. Koekkoek, jd., 23 j. — J. A. Rueb, jm., 25 j., met J. M. C. Chabot, jd., 23 j.

246ste Staats-Loterij.

2de Klasse, 3de Lijst.

Trekking op 30 October.

GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van *f* 2000: N.° 12109
„ „ - 1500: „ 240
„ „ - 1000: „ 14125 15887
„ „ - 400: „ 3261 19087
„ „ - 200: „ 4883 4938 5764 6278
„ „ - 100: „ 690 1456 5779 16403 17398

Prijzen van *f* 30:

45	2533	5471	7688	10320	12572	15475	17942
59	2599	5480	7744	10371	12780	15481	17981
111	2712	5500	7810	10378	12945	15516	18192
241	2713	5589	7822	10382	12972	15561	18203
252	2733	5707	7912	10401	12996	15625	18265
292	2762	5781	7964	10465	13005	15711	18305
365	2775	5890	7966	10570	13071	15728	18327
398	2780	5892	8004	10595	13109	15771	18365
440	2787	6012	8130	10610	13118	15836	18380
507	2795	6118	8163	10613	13152	15908	18381
520	2858	6124	8177	10623	13196	16133	18383
528	3067	6132	8197	10675	13198	16188	18408
536	3184	6135	8198	10699	13239	16243	18427
546	3244	6176	8234	10700	13273	16336	18427
556	3254	6177	8253	10768	13346	16401	18500
579	3338	6215	8276	10769	13470	16412	18540
585	3483	6323	8300	10772	13475	16433	18644
589	3494	6332	8341	10787	13488	16508	18685
619	3530	6358	8399	10799	13490	16572	18712
764	3559	6387	8460	10811	13556	16586	18738
807	3591	6408	8576	10901	13650	16665	18821
901	3647	6414	8577	11016	13666	16671	18823
945	3717	6415	8615	11047	13672	16697	18881
960	3773	6511	8666	11088	13688	16740	18887
1012	3798	6532	8721	11251	13715	16816	18896
1029	3850	6577	8722	11268	13729	16845	18911
1080	3953	6587	8795	11295	13748	16850	18924
1097	4015	6604	8825	11420	13757	16938	18966
1142	4170	6630	8837	11507	13771	16964	18973
1245	4177	6643	8856	11568	13797	17069	18996
1281	4221	6657	8858	11586	13873	17103	19000
1363	4272	6673	8899	11587	13877	17122	19046
1370	4292	6676	8967	11600	14023	17131	19156
1442	4422	6745	9032	11719	14024	17155	19233
1444	4505	6762	9066	11790	14111	17185	19268
1455	4556	6766	9076	11857	14152	17187	19302
1463	4621	6815	9135	11866	14220	17188	19343
1523	4645	6826	9141	11871	14249	17229	19385
1530	4696	6915	9203	11879	14291	17237	19404
1611	4697	6953	9275	11930	14352	17320	19426
1687	4809	6960	9431	11948	14460	17333	19446
1792	4829	6985	9479	12030	14506	17421	19450
1882	4835	7041	9531	12032	14533	17452	19458
1938	4855	7046	9569	12058	14636	17502	19564
1972	4862	7084	9699	12094	14650	17529	19630
2144	4863	7163	9765	12116	14720	17560	19664
2213	4953	7248	9849	12130	14752	17619	19671
2228	5181	7272	9885	12185	14862	17621	19778
2243	5219	7292	9971	12252	14878	17623	19791
2254	5228	7401	9983	12278	14907	17636	19810
2273	5251	7404	9990	12286	15029	17647	19902
2290	5293	7454	10028	12298	15144	17684	19910
2304	5305	7462	10055	12314	15159	17690	19948
2312	5361	7526	10060	12321	15273	17720	19955
2313	5401	7556	10069	12334	15334	17778	19957
2330	5414	7585	10090	12358	15387	17850	19971
2351	5447	7592	10092	12492	15426	17894	19993
2423	5458	7654	10148	12522			

NB. Bij de trekking der 2ste lijst, gisteren gemeld, is abusief opgegeven als uitgekomen nommers met *f* 30, n.° 16993, zulks had moeten zijn **n.° 16953**, en n.° 19339, **n.° 19349.**

VEILING van HUIZEN en ERVEN,

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM:

Woensdag den 23 October:

Een Huis en Erve, Slakade, 13/144; .. trekg. *f* 2650. daarboven *f* 200, verkocht.
Een dito dito, Wijnstraat, 2/177; ...... „ „ 13100.
Een Pand en Erve, Goudschen Singel, 13/787, 788 en 789; .... „ „ 14200.
Een Pand en Erve, Goudschen Rijweg, 13/784, 785 en 786; .... „ „ 6500.
Een Pand enz., Goudschen Rijweg, 13/782; „ „ 9200.
Een Huis enz., Zandstraat, 6/560; ..... „ „ 5800.

Beursberigten.

PARIJS 29 October.

Frankrijk 3 pc. a cont. 67.75, 67.80; dito op ultimo 67.75; dito 4½ pc. a cont. 95.25; dito op ultimo 95.60; Bank-Actien 2900. Crediet Mobilier 692.50, 693.75. [...] 4½ pc. —; dito Spoorw.-Aand. 398.75. Napels 5 [...] Spanje 2 pc. —; dito buitenl. 3 pc. Oude —; dito [...] 48; dito binnenl. 3 pc. 47; dito Passive —. [...] 5 pc. 71½.

De beurs was weder ongunstig gestemd, en [...] algemeen zijn alle fondsen iets lager aan te nemen.

LONDEN 29 October.

3 pc. Cons. cont.	92⅞	a 93⅛	3 pc. Peru	79
id. id. op tijd..	93	- 93¼	4½ pc. id. Urib..	93
5 pc. Oostenrijk	65	- 70	id. te New-York	68
dito 1859 ..	65	- 70	3 pc. Portugal..	46
4½ pc. België...	98	- 100	5 pc. Rusland ..	99
5 pc. Braz. 1824	99	- 101	4½ pc. idem....	92
id. 1839/59	99	- 101	3 pc. idem	61
id. 4½ pc. 1852..	91	- 93	3 pc. Spanje ...	50
idem 1858	91	- 93	2 pc. idem.....	41½
6 pc. Buen.-Ayr.	84	- 87	idem Amort....	16½
6 pc. Chili.....	101	- 103	id. Cert. Coup..	5½
3 pc. idem	69	- 71	5 pc. Sardinië ..	81
5 pc. Denemark.	—	- —	6 pc. Turkije ...	79¾
3 pc. idem.....	82	- 84	idem Nieuwe...	63
2½ pc. Holland.	64	- 65	4 pc. idem.....	101½
4 pc. idem.....	99	- 101	3 pc. Venezuela	20
Equador.......	15½	- 16	idem Uitgest...	10
id. Land-warr.	—	- —	Wissel Amst. krt.	11.1[...]
3½ pc. Grenada .	—	- —	idem 3 m......	12.1[...]
id. Uitgestelde .	5½	- 6	idem Rott. 3 m..	12.1[...]
3 pc. Mexico...	26	- 26⅜	idem Parijs kort.	25.3[...]
4½ pc. Peru....	96	- 98	idem 3 m......	25.6[...]

Engelsche fondsen iets flaauwer. Van buitenl. [...] Mexicaansche willig en Turksche gedrukt.

ROTTERDAM 30 October.

		l. k.	h. k.
Nederl... Werk. Schuld 2½ pCt.		64	64⅛
„ dito dito 4	„	99 11/16	
„ Stad Rott. 3½	„	94½	
Spanje... Oblig., 3 nu 2	„	41⅞	
„ Binnenl. a 6/m. 3	„	47 5/16	
Portugal.. Obl. 1856/7/9. 3	„	45 13/16	
Rusland.. Obl. te Amst.. 4½	„	89 15/16	
„ Obl. bij St. 1855 5	„	94⅛	94¼
Oostenr... Obl. in Metal. 2½	„	23½	
„ dito dito 5	„	44⅝	
„ dito Nationale 5	„	54½	
Grenada... Uitgestelde..... 1	„	5 5/16	
Mexico... Obligatien.... 3	„	25½	25 13/16

De beurs leverde heden slechts ten opzigte van Mexico's eenige belangrijke variatie op, welke [...] invloed der Engelsche koersen, tot verhoogde [...] begeerd waren.

Het Committé der Effecten-Handel[...]
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten drie ure: Spanje, Cert. [...] Coupons, 5 13/16, 5⅞. Rusland, Obligatien bij Hope [...] 4½ pc., 89 15/16. Oostenrijk, Metall. Oude, 5 pc., [...] dito Nationale, 5 pc., 54½. Mexico, Obligatien, [...] 25 13/16, 26, 26. Grenada, Uitg., 1 pc., 5 1/16, 5⅜.

AMSTERDAM 30 October.

		l. k.	h. k.
Nederl., .. Werk. Schuld 2½ pCt.		64⅛	64 3/16
„ dito dito 3	„	77	
„ dito dito 4	„	99 7/16	99⅝
„ Amort. Synd. 3½	„	93½	
„ Hand. Maats.	„	138¾	138⅞
„ O.-I. Leening 4	„	98⅞	
„ Holl. Spw.... 4		88¾	
„ Rijn (Shares)..	„	190½	
„ M. van Weld. 4	„		
België, .. Cert. *Rothsch.* 2½	„		
Frankrijk, Certificaten.. 3	„		
Spanje... Buitenlands.. 2	„	41¾	41⅞
„ dito 3	„	49 15/16	
„ Binn. a *f* 6000 3	„	47¼	
„ Amort. Schuld		16¼	
„ Bew. v. Coup.		5¾	
Portugal, Obligatien... 3 pCt.		46 7/16	
„ dito 1856/59. 3	„	45¾	45 13/16
„ dito Uitgest..		40⅜	
Rusland, Ob. *Hope en C.* 5	„	102	
„ dito 1828/29.. 5	„	101⅞	
„ Cert. 1831/33 5	„	80⅞	
„ d.° 1840..... 4	„	74⅜	
„ d.° *Stieglitz*.. 4	„		
„ d.° d.° Nieuwe 5	„	81⅞	82
„ d.° d.° 1855 N. 5	„	94⅛	
„ d.° te Lond. 4½	„	90⅝	
„ d.° v. Assign.. 6	„	55½	
„ Inschr. dito.. 6	„		
Polen,... Aand. 1835.. .... *f*		166	
„ Oblig....... 4 pCt.		75½	
Pruissen, Oblig. 4½	„		
„ dito 1854.... 3½	„	212	
Oostenr., Ob. *Goll en C.* 5	„		
„ d.° dito 4	„		
„ d.° Met. Oude 5	„	44¾	45
„ d.° N. te Ams. 5	„	68⅞	
„ d.° Nat. Met.. 5	„	54 7/16	54⅝
„ d.° Metalliek. 2½	„	23 9/16	23⅝
„ W. Ad. fl 250 4	„		
Brazilië, 1824, £ 100 5	„		
Equador, £ 100 1	„	14⅞	
Venez.,.. Obligatien... 3	„	19	
„ Uitgestelde.. 1½	„		
Grenada, Obligatien... 4½	„	14¼	
„ Uitgestelde.. 1	„	5 5/16	
Mexico,.. Obligatien... 3	„	25 13/16	26 3/16
Illinois 7	„		

Handel-Maatschappij, a cont., 4½ pc., 138⅞. [...] Holl. Spoorw., 4½ pc., 100⅜. Rusland, Cert. te [...] 1859, 3 pc., 59 7/16; 59⅝, 59 7/16; dito bij Hope [...] 1860, 4½ pc., 89⅞; dito Spoorweg-Actien, 5 pc., [...] 190, 189½. Polen, Spw. Obl., 4 pc., 71. Weener [...] Actien, *f* 634; dito Aand. 1860, 5 pc., 360½. [...] Fr. Oostenr. Spw. Oblig. bij Hope *f* 123. Brazilië [...] 1858 en 1860, 4½ pc., 89¾, 89 13/16, 89¾. Griek. [...] 1825, 5 pc., 6 5/16, 6 7/16.

Beleening 3, Prolongatie 2½, 3, Disconto 3 pc.

Van Holl. fondsen 4 pcts. meer aangeboden. De [...] soorten prijshoudend, Oostenr. aangenamer en Me[...] het verbeterde merk van Londen, bij levendige [...] tot veel verhoogde koersen verhandeld.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., [...] Spanje, 2 pc., 41¾; dito binnenl., 3 pc., 47¼. [...] Metall., 5 pc., 45; dito Nation., 5 pc., 54⅝ a [...]

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 30 October.

	2 maanden.	Kort.
Londen....	11.86½	11.92½
dito 3/m..	11.82½	—
Parijs.......	55 15/16	—
dito 3/m..	55 11/16	56 11/16
Bordeaux.	55 11/16	56 7/16
Hamburg.	35⅛	35⅜
dito 3/m..	35 1/16	—
Petersb. ..	162	—
Livorno...	45⅜	—
Genua.....	45⅛	—
Napels....	77⅜	—
Antwerp..		⅛ v
Berlijn.....		175.
	6 weken.	**Kort.**
Frankfort.	99⅞	—
Augsburg.	99⅝	—
Weenen...	83½	—
Triest......	83⅛	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 30 October.

2 maanden.	
Londen....	11.85
Parijs.......	55 15/16
Bordeaux.	55⅞
dito ½/m.	56½
Hamburg.	35 1/16
Genua.....	46⅛
Livorno...	46
Napels.....	78
3 maanden.	
Madrid....	237
Cadix......	238
Sevilië.....	234
Bilbao.....	235
Lissabon..	41⅛
Porto.......	41⅛
Petersb...	162½
6 weken.	
Weenen...	84
Augsburg.	99½
Frankfort.	100
Rotterdam	⅛.